

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرمچاپیک

فوق العاده ګڼه

مقرره های

- حقوق و امتیازات همکاران تخنیکي
- مؤسسات تحصیلات عالی وزارت
- تحصیلات عالی.
- مؤسسات تحصیلات عالی
- خصوصی.
- ارزیابی اثرات محیط زیستی.

- د لوړو زده کړو وزارت د لوړو زده کړو د مؤسسو د تخنیکي همکارانو د حقوقو او امتیازونو.
- د خصوصي لوړو زده کړو د مؤسسو.
- د ژوند د چاپیریالي اغېزو د ارزونې مقرري.

تاریخ نشر: (۲۰) حوت سال ۱۳۸۶ هـ. ش

نمبر مسلسل: (۹۳۹)

د خپريدو نېټه: ۱۳۸۶ هـ. ش کال د کب د میاشتي (۲۰)

پرله پسې نمبر: (۹۳۹)

در این شماره :

- ۱- مصوبه شماره (۴۳) مؤرخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۵ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقرره حقوق و امتیازات همکاران تخنیکي مؤسسات تحصیلات عالی وزارت تحصیلات عالی.
- ۲- مقرره حقوق و امتیازات همکاران تخنیکي مؤسسات تحصیلات عالی وزارت تحصیلات عالی از صفحه (۱-۷).
- ۳- مصوبه شماره (۴۵) مؤرخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۵ شورای وزیران ج.ا.ا در باره انفاذ مقرره مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی.
- ۴- مقرره مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی صفحه (۸-۳۰).
- ۵- مصوبه شماره (۴۵) مؤرخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۵ شورای وزیران ج.ا.ا درباره انفاذ مقرره ارزیابی اثرات محیط زیستی.
- ۶- مقرره ارزیابی اثرات محیط زیستی صفحه (۳۱-۶۴).

د امتیاز خوانند: د عدلی وزارت

وب سایت: www.moj.gov.af

مسؤول چلوونکی: عبدالرشید "قیومی"

د دفتر تیلفون: ۲۱۰۳۳۷۵

۰۷۰۰۰۱۱۸۳۸ - ۰۷۰۰۲۶۰۲۷۴

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهتم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

قیمت این شماره : (۵۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۵۰۰۰) جلد

آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهی پشتونستان، کابل

دلپو زده کړو وزارت دلپو

زده کړو د مؤسسو د تخنیکي

همکارانو د حقوقو او امتيازونو

د مقررې د انفاذ په هکله ، د

افغانستان د اسلامي جمهوريت

د وزيرانو شورې مصوبه

کڼه: (۴۳)

نېټه: ۱۳۸۶/۱۱/۱۵

دلپو زده کړو وزارت دلپو

زده کړو د مؤسسو د تخنیکي همکارانو

د حقوقو او امتيازونو مقررې چې د

افغانستان اسلامي جمهوريت د وزيرانو

شورې لخوا په (۳) فصلونو او (۱۱)

مادوکې تصويب شويده، منظور وم .

دغه مقررې د تصويب له نېټې څخه

نافذې او په رسمي جريده کې دې

خپره شي .

حامد "کرزی"

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت رئيس

مصوبه شورای وزیران

جمهوری اسلامی افغانستان

درباره انفاذ مقررې حقوق

وامتيازات همکاران تخنیکي

مؤسسات تحصیلات عالی

وزارت تحصیلات عالی

شماره: (۴۳)

تاریخ: ۱۳۸۶/۱۱/۱۵

مقررې حقوق و امتيازات همکاران تخنیکي

مؤسسات تحصیلات عالی وزارت

تحصیلات عالی را که به داخل (۳)

فصل و (۱۱) ماده از طرف شورای

وزیران جمهوری اسلامی افغانستان

تصویب گردیده، منظور می دارم.

این مقررې از تاریخ تصویب

نافذ و در جريده رسمی نشر

گردد .

حامد "کرزی"

رئيس جمهوری اسلامی

افغانستان

فهرست مندرجات مقررہ حقوق و امتیازات همکاران تخنیک

مؤسسات تحصیلات عالی وزارت تحصیلات عالی

فصل اول

احکام عمومی

ماده	صفحه	عنوان
ماده اول:		۱..... وضع مقررہ
ماده دوم:		۱..... اهداف
ماده سوم:		۲..... همکاران تخنیک
ماده چهارم:		۲..... امتیازات مادی

فصل دوم

تصنيف همکاران تخنیک

ماده پنجم:		۳..... تصنيف گروپ ها
ماده ششم:		۳..... گروپ اول
ماده هفتم:		۵..... ارتقاء

فصل سوم

احکام متفرقه

ماده هشتم:		۵..... امتیازات تشویقی
ماده نهم:		۶..... امتیاز تشویقی اضافی
ماده دهم:		۷..... سنجش امتیاز تشویقی در حقوق تقاعد
ماده یازدهم:		۷..... انفاذ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقررۀ حقوق و امتيازات	د لوړو زده كړو وزارت
همكاران تخنيكي مؤسسات	د لوړو زده كړو د مؤسسو د
تحصيلات عالي وزارت	تخنيكي همكارانو د حقوقو او
تحصيلات عالي	امتيازونو مقررۀ

فصل اول

احكام عمومي

وضع مقررۀ

ماده اول:

اين مقررۀ به منظور تنظيم امور مربوط به حقوق و امتيازات همكاران تخنيكي مؤسسات تحصيلات عالي وزارت تحصيلات عالي وضع گرديده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف اين مقررۀ عبارت اند از:

۱- فراهم آوری تسهیلات جهت

لومړی فصل

عمومي حكمونه

د مقررې وضع كېدل

لومړۍ ماده:

دغه مقررۀ د لوړو زده كړو وزارت د لوړو زده كړو د مؤسسو د تخنيكي همكارانو په حقوقو او امتيازونو پورې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور وضع شوېده.

موخې

دوه يمه ماده:

د دغې مقررې موخې عبارت دي له:

۱- دڅېړنيزو او تطبيقاتي چارو د

- اغېزمنتوب لپاره د آسانتياوو برابرول.
- ۲- د فني او مسلکي اشخاصو استخدامول .
- ۳- د عصري او سمبالو لابراتوارونو جوړول او تشکيل.
- ۴- د لابراتواري موادو او تجهيزاتو ساتل، استعمالول او ورځخه اغېزمنه گټه اخستنه.

تخنيکي همکاران

درېمه ماده :

د دغې مقرري په مفهوم تخنيکي همکاران هغه اشخاص دي چې د تدريس ، تطبيقاتو او علمي څېړنو داچراء په وخت کې په لابراتواري چارو، بنوونيزو او توليدي تطبيقاتو، عملي اوننداره ييزه (نمايشي) ساحه کې ، د لوړو زدکړو وزارت د لوړو زدکړو دمويسو د علمي کادرله غړي سره ، مرسته او همکاري کوي .

- مؤثریت امور تطبيقاتی و تحقیقاتی.
- ۲- استخدام اشخاص فنی و مسلکي.
- ۳- تأسیس و تشکيل لابراتوار های عصری و مجهز .
- ۴- نگهداری ، استعمال و استفاده مؤثر از مواد و تجهيزات لابراتواری.

همکاران تخنيکي

ماده سوم :

همکاران تخنيکي به مفهوم اين مقرره ، اشخاصی اند که در امور لابراتواری ، تطبيقات تعليمی و تولیدی ، ساحه عملی و نمايشی در زمان تدريس ، تطبيقات و اجرای تحقیقات علمی با عضو کادر علمی مؤسسات تحصيلات عالی وزارت تحصيلات عالی مساعدت و همکاري می نمایند.

مادي امتيازونه**خلورمه ماده :**

تخنيکي همکاران په هغه صورت کې په دغې مقرري کې له درج شوو مادي امتيازونو څخه برخمن کېدی شي چې بالفعل له اړوندو استادانو او محصلانو سره د ساحې د لابراتوارونو، درسي خونو، کلينيکونو، فارمونو، شاپونو او روغتونونو کې د تدريس او د علمي څېړنو د اجرا په ډگر کې، همکاري وکړي.

دوه یم فصل**د تخنيکي همکارانو تصنيف**د گروپونو تصنيف**پنځمه ماده :**

تخنيکي همکاران د سويې او کاري سابقې په لحاظ په لاندې دوو گروپونو باندې تصنيف کېږي:

۱- د تخنيکي همکارانو لومړی گروپ.

۲- د تخنيکي همکارانو دوه یم گروپ.

امتيازات مادي**ماده چهارم :**

همکاران تخنيکي درصورتی از امتيازات مادي مندرج این مقررہ مستفيد شده می توانند که بالفعل با استادان مربوط و محصلان در عرصه لابراتوارهای ساحه، صنوف در سی، کلينيک ها، فارم ها، شاپ ها و شفاخانه ها در زمان تدريس و اجرای تحقیقات علمی همکاري نمایند .

فصل دوم**تصنيف همکاران تخنيکي**تصنيف گروپ ها**ماده پنجم:**

همکاران تخنيکي از لحاظ سويه و سابقه کاری به دو گروپ ذيل تصنيف می گردند:

۱- گروپ اول همکاران تخنيکي.

۲- گروپ دوم همکاران تخنيکي.

لومړی ګروپ	ګروپ اول
شپږمه ماده :	ماده ششم :
۱- لومړی ګروپ : د تخنیکي همکارانو په ګډون د لاندې شرایطو لرونکی دي:	۱- ګروپ اول: مشتمل برهمکاران تخنیکي واجد شرایط ذیل می باشند :
- په اړونده خانګه کې د لسانس یا له هغه څخه د لوړ سند لرل.	- داشتن سند لسانس یا بالاتر از آن در رشته مربوط .
- په اړونده خانګه کې لږ تر لږه د شپږ کلنې کاري سابقې لرل.	- داشتن حداقل شش سال سابقه کاری در رشته مربوط .
- په یوه نړیواله ژبه دواک لرل.	- داشتن تسلط به یکی از لسان های بین المللی.
- د کمپیوتر او انټرنټ له پروګرامونو سره آشنایي.	- آشنائی با پروګرام های کمپیوتر وانټرنټ .
- د لازم کاري مهارت لرل (له اړونده لابراتواري پرزه جاتو او تجهیزاتو سره بلدتیا، د لابراتوار د فعالیت لپاره د ټول سیستم چمتو کول او عیارول) .	- داشتن مهارت کاری لازم (بلدیت به پرزه جات و تجهیزات لابراتواری مربوط ،آماده و عیارنمودن تمام سیستم برای فعالیت لابراتوار).
۲- دوه یم ګروپ :د تخنیکي همکارانو په ګډون د لاندې شرایطو لرونکی دي:	۲- ګروپ دوم: مشتمل برهمکاران تخنیکي واجد شرایط ذیل می باشد:
- په اړونده خانګه کې د مسلکي لېسو او تخنیکومونو له یوه څخه د	- داشتن سند فراغت بکلوریا یا فوق آن از یکی از لیسه های

- بکلوریا د فراغت یا له هغه څخه د لورپ سند لرل.
- په اړونده څانگه کې لږ تر لږه د درې کلنې کاري سابقې لرل.
- په یوه نړیواله ژبه لازمه آشنایي.
- د کمپیوتر او انټرنټ له پروگرامونو سره آشنایي.
- له لابراتواري پرزه جاتو او تجهیزاتو سره آشنایي او په اړونده څانگه کې له لابراتواري موادو څخه گټه اخستنه.
- مسلكی و تخنیکم ها دررشته مربوط .
- داشتن حداقل سه سال سابقه کاری در رشته مربوط .
- داشتن آشنائی لازم به یکی از لسان های بین المللی.
- آشنائی به پروگرامهای کمپیوتر و انترنت .
- آشنائی به پرزه جات و تجهیزات لابراتواری و استفاده از مواد لابراتواری دررشته مربوط .

ارتقاء

اوومه ماده :

- د دوه یم گروپ تخنیکي همکاران د لاندې شرایطو د پوره کولو په صورت کې لومړی گروپ ته ارتقاء کولی شي:
- ۱- له وقفې پرته د (۴) کلونو مودې لپاره د بريالي با لفعل خدمت سرته رسول.

ارتقاء

ماده هفتم :

- همکاران تخنیکي گروپ دوم درصورت تکمیل شرایط آتی به گروپ اول ارتقاء نموده می توانند :
- ۱- انجام خدمت بالفعل مؤفقانه برای مدت (۴) سال بدون وقفه .
- ۲- ارزیابی مؤفقانه از طرف

۲- د اړوند آمر لخوا بريالی

ارزونه.

آمر مربوط.

درېم فصل

فصل سوم

متفرقه حکمونه

احکام متفرقه

هڅوونکي(تشويقي) امتيازونه

امتيازات تشويقي

اتمه ماده :

ماده هشتم :

(۱) د لوړو زده کړو وزارت د لوړو زده کړو د مؤسسو تخنيکي همکاران، د ماموريت پر مزد برسېره ، په لاندې توگه د مياشتني تشويقي مزد مستحق هم دي :

(۱) همکاران تخنيکي مؤسسات تحصيلات عالی وزارت تحصيلات عالی علاوه بر مزد ماموريت ، حسب ذيل مستحق مزد ماهوار تشويقي نیز می باشند:

۱- لومړی گروپ له اجزاو او ضمايمو سره د مياشتني مزد په سلو کې پنځه اويا.

۱- گروپ اول هفتادو پنج فيصد مزد ماهوار با اجزاء وضمائم آن .

۲- دوه یم گروپ له اجزاو او ضمايمو سره د مياشتني مزد په سلو کې پنځوس.

۲- گروپ دوم پنجاه فيصد مزد ماهوار با اجزاء وضمائم آن .

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي تخنيکي همکاران يوازې د خپلودندود بالفعل خدمت دسرته رسولو په وخت کې، د تشويقي امتيازونو د ترلاسه کولو مستحق دي.

(۲) همکاران تخنيکي مندرج فقره (۱) اين ماده صرف حين انجام خدمت بالفعل وظيف شان مستحق دريافت امتيازات تشويقي می باشند .

اضافي تشويقي امتيازونه

نهمه ماده :

(۱) د لومړي گروپ تخنيکي همکاران د څلور کاله مودې بالفعل خدمت له تېرولو او د اړوند امر لخوا له بريالۍ ارزونې او د لوړو زده کړو وزارت له منظورۍ وروسته په سلو کې د پنځو اضافي تشويقي امتياز مستحق پېژندل کېږي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی تشويقي امتياز د دريو وروستيو دورو لپاره هم د ورکړې وړ دی.

دتقاعد په حقوق کې د تشويقيامتياز سنجول

لسمه ماده :

پدې مقررره کې درج د تخنيکي همکارانو تشويقي امتيازونه، د مزد د جز په توگه گنل کېږي، د تقاعد په وخت کې د خدمت د دورو په تناسب دمحاسبې وړ دی.

امتياز تشويقي اضافي

ماده نهم :

(۱) همکاران تخنيکي گروپ اول بعد از سپری نمودن مدت چهار سال خدمت بالفعل و ارزيايي مؤفقانه از طرف امر مربوط و منظوری مقام وزارت تحصيلات عالی مستحق پنج فيصد امتياز تشويقي اضافي شناخته می شوند.

(۲) امتياز تشويقي مندرج فقره (۱) اين ماده برای سه دوره بعدی نیز قابل پرداخت می باشد.

سنجش امتياز تشويقي در حقوقتقاعد

ماده دهم :

امتيازات تشويقي همکاران تخنيکي مندرج اين مقررره به حيث جزء مزد شناخته شده، حين تقاعد متناسب باادوار خدمت قابل محاسبه می باشد.

انفاذ

يوولسمه ماده :

دغه مقررہ د تصویب له نېټې څخه نافذه
اوپه رسمي جريده کې دې خپره
شي.

انفاذ

ماده يازدهم:

اين مقررہ از تاريخ تصویب
نافذ ودر جريده رسمي نشر
گردد .

مصوبه
شورای وزیران جمهوری
اسلامی افغانستان درباره انفاذ
مقرره مؤسسات تحصیلات
عالی خصوصی

شماره: (۴۵)

تاریخ: ۱۳۸۶/۱۱/۲۵

مقرره مؤسسات تحصیلات عالی
خصوصی راکه از طرف شورای
وزیران جمهوری اسلامی افغانستان
به داخل (۴) فصل و (۳۷) ماده
تصویب گردیده، منظور می درام.
این مقرره از تاریخ تصویب
نافذ و درجیده رسمی نشر
گردد.

حامد "گرزی"

رئیس جمهوری اسلامی

افغانستان

دخصوصی لوړو زده کړو د
مؤسسو دمقررې دانفاذ په
هکله ، دافغانستان داسلامي
جمهوريت د وزيرانو شوري
مصوبه

گڼه: (۴۵)

نېټه: ۱۳۸۶/۱۱/۲۵

دخصوصی لوړو زده کړو دمؤسسو
مقرره چې د افغانستان اسلامي
جمهوريت دوزيرانو شوري لخوا
په (۴) فصلونو او (۳۷) مادوکې
تصویب شوېده ، منظوروم .
دغه مقرره دتصویب له نېټې څخه نافذه
اوپه رسمي جريده کې دې خپره
شي .

حامد "گرزی"

دافغانستان داسلامي جمهوريت

رئیس

فهرست مندرجات مقررہ مؤسسات

تحصيلات عالی خصوصي

فصل اول

احكام عمومي

<u>عنوان</u>	<u>ماده</u> <u>صفحه</u>
۸..... وضع مقررہ.....	مادہ اول:
۸..... اهداف.....	مادہ دوم:
۹..... اصطلاحات.....	مادہ سوم:
۱۰..... ايجاد مؤسسہ تحصيلي.....	مادہ چہارم:
۱۱..... شرايط ايجاد پوهنتون وانستيتوت.....	مادہ پنجم:
۱۲..... نام اختصاري.....	مادہ ششم:

فصل دوم

طرز ايجاد مؤسسہ

۱۲..... شرايط ايجاد.....	مادہ ہفتم:
۱۴..... استخدام رئيس.....	مادہ ہشتم:
۱۵..... دورہ امتحاني.....	مادہ نہم:
۱۵..... تضمين.....	مادہ دہم:

فصل سوم

وظایف و مکلفیت ها

۱۶.....	فراهم آوری تسهیلات.....	ماده یازدهم:
۱۷.....	مکلفیت های تشکیلاتی و بودجوی.....	ماده دوازدهم:
۱۷.....	مکلفیت های گزارش دهی.....	ماده سیزدهم:
۱۸.....	مکلفیت های مالی.....	ماده چهاردهم:
۱۸.....	تنظیم مکلفیت ها.....	ماده پانزدهم:
۱۸.....	اخذ فیس.....	ماده شانزدهم:
۱۹.....	هیئت نظار.....	ماده هفدهم:
۲۰.....	پذیرش و استخدام.....	ماده هجدهم:
۲۱.....	جذب محصلان.....	ماده نوزدهم:
۲۱.....	تحصیل غیر حضوری.....	ماده بیستم:
۲۲.....	تغییر مکان.....	ماده بیست و یکم:
۲۲.....	ادغام مؤسسه.....	ماده بیست و دوم:
۲۳.....	فروش مؤسسه.....	ماده بیست و سوم:
۲۳.....	انحلال مؤسسه.....	ماده بیست و چهارم:

فصل چهارم

احکام متفرقه

۲۵.....	وارسی و مراقبت از امور مؤسسه.....	ماده بیست و پنجم:
۲۵.....	اخذ جواز.....	ماده بیست و ششم:
۲۶.....	مؤیدات تأدیبی.....	ماده بیست و هفتم:

۲۷.....	کمیسیون حل منازعات.....	ماده بیست وهشتم:
۲۷.....	بررسی مؤسسه.....	ماده بیست ونهم:
۲۸.....	رعایت اسناد تقنینی.....	ماده سی ام:
۲۸.....	اخذ موافقه قبلی درمورد تغییرات.....	ماده سی ویکم:
۲۸.....	رعایت احکام.....	ماده سی ودوم:
۲۹.....	توزیع دیپلوم.....	ماده سی وسوم:
۲۹.....	وضع لایحه ، طرز العمل ورهنمود.....	ماده سی وچهارم:
۳۰.....	کمک مالی.....	ماده سی وپنجم:
۳۰.....	داشتن مهر.....	ماده سی وششم:
۳۰.....	انفاذ.....	ماده سی وهفتم:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقررۀ مؤسسات	دخصوصي لوړو زده کړو
تحصيلات عالی خصوصي	دمؤسسو مقررۀ
فصل اول	لومړی فصل
احکام عمومي	عمومي حکمونه
<u>وضع مقررۀ</u>	<u>دمقررې وضع کېدل</u>
ماده اول :	لومړۍ ماده:
این مقررۀ به منظور تنظیم امور مربوط به مؤسسات تحصيلات عالی خصوصي، وضع گردیده است.	دغه مقررۀ دخصوصي لوړو زده کړو په مؤسسو پورې داروندو چارو دتنظیم په منظور وضع شویده .
<u>اهداف</u>	<u>موخې</u>
ماده دوم :	دوه یمه ماده :
اهداف این مقررۀ عبارت اند از :	ددغې مقررې موخې عبارت دي له:
۱- فراهم نمودن تسهیلات و اساسات تحصيلات عالی .	۱- دلوړو زده کړو د آسانتیاوو او اساساتو برابرول .
۲- آموزش و پرورش کادر های علمی ، مسلکی و تخصصی .	۲- دعلمي ، مسلکي او تخصصي کادرونو ښوونه او روزنه .

۳- رشد و ارتقای کمی و کیفی
تحصیلات عالی از طریق رقابت
آزاد میان مؤسسات تحصیلات
عالی خصوصی و دولتی .

۴- خود کفایی علمی ، مسلکی
و تخصصی برای رشد و توسعه
دوامدار سوئیة تحصیلی اتباع
کشور .

اصطلاحات

ماده سوم :

اصطلاحات آتی در این
مقررہ مفاهیم ذیل را افاده
می نماید :

۱- مؤسسات تحصیلات عالی
خصوصی: پوهنتون ها و انستیتوت
های غیردولتی اند که مطابق
احکام قانون و این مقررہ جواز
فعالیت را به منظور تربیة کادرهای
تخصصی به درجه های تحصیلی
لسانس و بالاتر از آن ، از وزارت
تحصیلات عالی به دست می آورند.

۲- تفاهم نامه: پیشنهاد طرح کلی

۳- دخصوصی او دولتی مؤسسو
ترمنخ د آزادی سیالی له لاری
د لوړو زده کړو کمی او کیفی
وده او ارتقا.

۴- دهبواد د اتباعو د زده کړې
دسویې د دوامدارې ودې او
پراختیا لپاره علمی ، مسلکي او
تخصصي پرخان بسیا کپدل.

اصطلاحگانی

درپیمه ماده :

پدې مقررہ کې لاندې
اصطلاحگانی دغه معناوې افاده
کوي :

۱- دخصوصی لوړو زده کړو
مؤسسې: هغه غیردولتی پوهنتونونه
او انستیتونه دي چې دقانون او دغې
مقررې دحکمونو مطابق ، دلسانس
اوله هغه څخه دلوړو زده کړو په
درجو د تخصصي کادرونو د روزنې
په منظور، دلوړو زده کړو وزارت څخه
دفعالیت جواز ترلاسه کوي .

۲- تفاهم لیک: دهغو خصوصی

لورپو زده كړو د مؤسسو د جوړېدو د كلي طرحې وړاندیز دی چې د مؤسس او لورپو زده كړو د وزارت ترمنځ، له موافقه ليك دمخه لاسليك كېږي.

۳- موافقه ليك: هغه ليكلي سند دی چې د مؤسس او لورپو زده كړو وزارت ترمنځ، په تفاهم ليك كې د درج شوو شرايطو له بشپړېدو وروسته لاسليك كېږي .

۴- تضمين: هغه ټاكلي مبلغ دی چې د مؤسسې د زده كړه ييزې دورې دلگښتونيماني برابرې او په يوه دولتي بانک كې په امانت ، اېښودل كېږي .

۵- د فعاليت جواز: هغه ليكلي سند دی چې ددغې مقررې د حكمونو مطابق، د موافقه ليك له عقد كېدو وروسته، د لورپو زده كړو وزارت لخوا مؤسس ته صادرېږي .

ايجاد مؤسسۀ تحصيلات عالی خصوصی است که میان مؤسس و وزارت تحصيلات عالی قبل از موافقت نامه به امضاء می رسد.

۳- موافقت نامه: سند کتبی است که میان مؤسس و وزارت تحصيلات عالی بعد از اكمال شرايط مندرج تفاهم نامه امضاء می گردد.

۴- تضمين: مبلغ معینی است که نصف مصارف یک دوره تحصيلی مؤسسه را احتواء نموده و در یکی از بانک های دولتی به ودیعه گذاشته می شود.

۵- جواز فعالیت: سند کتبی است که مطابق احکام این مقررۀ بعد از عقد موافقت نامه برای مؤسس از طرف وزارت تحصيلات عالی، صادر می گردد.

دمؤسسي جوړېدل**څلورمه ماده :**

حقيقي او حكمي اشخاص (دكورنيو او بهرنيو په گډون) كولى شي، ددغي مقررې دحكمونو مطابق، دخصوصي لوړو زده كړو مؤسسي جوړې كړي.

دپوهنتون اوانستيتوتدجوړېدو شرايط**پنځمه ماده :**

(۱) خصوصي پوهنتون تردغو شرايطو لاندې جوړېدى شي :

۱- دتدریسي مناسب ځای، تجهیزاتو او داپټياوړ نورو لوازمو لرل .

۲- لږ ترلږه د ماسترۍ يا له هغې څخه په لوړې تحصيلي درجې د استادانو لرل .

۳- ددرسي برنامې اونصاب لرل .

۴- لږ ترلږه د دوو دپيارتمنتونو لرونكې ددوه پوهنځيو لرل .

۵- په هر دپيارتمنت كې لږ ترلږه

ايجاد مؤسسه تحصيلي**ماده چهارم :**

اشخاص حقيقي و حكمي (اعم از داخلي وخارجي) مى توانند مطابق احكام اين مقررہ، مؤسسات تحصيلات عالي خصوصى را ايجاد نمايند .

شرايط ايجاد پوهنتونوانستيتوت**ماده پنجم :**

(۱) پوهنتون خصوصي تحت شرايط ذيل ايجاد شده مى تواند :

۱- داشتن محل مناسب ، تجهیزات و ساير لوازم مورد نیاز تدریسي .

۲- داشتن استادان با درجه تحصيلي حد اقل ماسترۍ يا بالاتر از آن .

۳- داشتن برنامه ونصاب درسي .

۴- داشتن حد اقل دو پوهنځي شامل دو دپيارتمنت .

۵- داشتن حداقل پنج استاد در هر

- د پنځو استادانو لړل. د پيارتمنت .
- ۶- دبانکي تضمين ورکول . ۶- ارايه تضمين بانکي .
- ۷- دعلمي څېړنيزو مرکزونو لړل . ۷- داشتن مراکز تحقيقات علمي .
- (۲) خصوصي انستيتوت تردغو (۲) انستيتوت خصوصي تحت شرايط لاندې جوړېدې شي :
- ۱- ددې مادې د (۱) فقرې په ۱- داشتن شرايط مندرج اجزای (۱، ۳، ۵، ۶) مندرج فقره (۱) اين ماده .
- ۲- لړ ترلړه ددوودپيارتمنتونو ۲- داشتن حداقل يک پوهنځي لرونکي يوه پوهنځي لړل . شامل دو دپيارتمنت .
- ۳- دماستري په درجه د استادانو لړل. ۳- داشتن استادان به درجه ماستري .
- ۴- دلسانس په درجه دمحصلانو فراغت. ۴- فراغت محصلان به درجه لسانس .

لنډنوم**شپږمه ماده :**

خصوصي لوړې زده کړه ييزې مؤسسې له دې نه وروسته پدې مقررې کې دمؤسسې په نوم ياديږي.

نام اختصاری**ماده ششم :**

مؤسسات تحصيلات عالی خصوصي منبعه دراین مقررې بنام مؤسسه یاد می گردد .

دوه یم فصل

دمؤسسې د جوړېدو ډول

دجوړېدو شرایط

اوومه ماده :

(۱) حقيقي او حکمي اشخاص
(دکورنيو او بهرنيو پوه
گډون) کولی شي ، دخصوصي
لوړو زده کړو مؤسسه تر دغو
شرایطو لاندې جوړه کړي :

۱- دتفاهم لیک له لاسلیک دمخه
دلوړو زده کړو وزارت ته له
اساسنامې سره یوځای دغو بنسټلیک
، دتمویل د سرچینو ، بودجوي او
زده کړه ییزو پلانونو او نورو
کاري کړنلارو وړاندې کول .

۲- دمؤسسې دلومړیو شپږو میاشتو
کاري برنامې وړاندې کول .

۳- دمؤسسې دتشکیل وړاندې کول .

۴- د زده کړه ییزی برنامې او
درسي نصاب وړاندې کول .

۵- دمناسب ځای او دمؤسسې
داړتیاوړنورولوازمو لرل .

فصل دوم

طرز ایجاد مؤسسه

شرایط ایجاد

ماده هفتم :

(۱) اشخاص حقيقي و حکمي
(اعم از داخلی و خارجی) می
توانند ، مؤسسه تحصیلات عالی
خصوصی را تحت شرایط ذیل
ایجاد نمایند :

۱- ارایه درخواست توأم با
اساسنامه ، منابع تمویل ، پلان
های بودجوي و تحصیلي
وسایر طرز العمل های کاری به
وزارت تحصیلات عالی قبل از
امضای تفاهم نامه .

۲- ارایه برنامه کاری شش ماه
اول مؤسسه .

۳- ارایه تشکیل مؤسسه .

۴- ارایه برنامه تحصیلي و
نصاب درسي .

۵- داشتن مکان مناسب وسایر
لوازم مورد نیاز مؤسسه .

۶- دتضمين وړاندې كول .

۷- دمؤسسې دجوړېدو د حق الامتياز په نوم د كورنيواو بهرنيو حقيقي او حكمي اشخاصو لخوا په بانک كې د دولت د وارداتو په حساب د دوو سوو زرو (۲۰۰۰۰۰) افغانيو تحويلول .

(۲) دمؤسسې دجوړولو جواز د اكادميكي اعتبار وركونې خپلواك بورډ له تاييد وروسته د لوړو زده كړو وزارت دمقام لخوا منظور او د اړوندې كړنلارې مطابق ثبت او صادريږي .

(۳) مؤسس كولي شي په نورو ولايتونو كې خانگي جوړې كړي ، پدې شرط چې ددې مادې په (۱) فقره كې درج شوي حق الامتياز وركړي او د فعاليت جواز ترلاسه كړي .

د رئيس استخدامول

اتمه ماده :

دمؤسسې رئيس تردغو شرايطو لاندې استخدامېدای شي :

۱- د (۳۵) كلني سن بشپړول .

۶- ارايه تضمين .

۷- تحويل مبلغ دوو صد هزار (۲۰۰۰۰۰) افغانی به عنوان حق الامتياز ايجاد مؤسسه از طرف اشخاص حقيقي و حكمي داخلي يا خارجي به حساب واردات دولت دربانك .

(۲) جواز ايجاد مؤسسه بعد از تاييد بورډ مستقل اعتباردهي اكادميك از طرف مقام وزارت تحصيلات عالي منظور و طبق طرز العمل مربوط ثبت و صادر مي گردد .

(۳) مؤسس می تواند در ساير ولايات شعباتی را ايجاد نماید ، مشروط بر اينكه حق الامتياز مندرج فقره (۱) اين ماده را پرداخته و جواز فعاليت را كسب نماید .

استخدام رئيس

ماده هشتم :

رئيس مؤسسه تحت شرايط ذيل استخدام شده می تواند:

۱- اكمال سن (۳۵) سالگی .

۲- لږ تر لږه د ماسترۍ زده کړې او د مدیریت د پنځه کلنې تجربې لږل.

۲- داشتن تحصیلات عالی حداقل ماستری و تجربه پنج سال سابقه مدیریت .

۳- دواکمنې محکمې په حکم له مدني حقوقو څخه نه محرومیت .

۳- عدم محرومیت از حقوق مدنی به حکم محکمه باصلاحیت .

۴- دواکمنې محکمې په حکم د جنایت په جرم او نورو اخلاقي جرمونو نه محکومیت .

۴- عدم محکومیت به جرم جنایت یا سایر جرایم اخلاقی به حکم محکمه با صلاحیت .

امتحاني موده

نهمه ماده :

مؤسسه مکلفه ده ، دموافقه لیک له عقد کېدو دمخه ، شپږ میاشتې امتحاني موده تېره کړي . دبرياليټوب په صورت کې مؤسس کولی شي د موافقه لیک په لاسلیک کولو اقدام وکړي، پرته لدې تفاهم لیک فسخ کېږي.

دوره امتحاني

ماده نهم :

مؤسسه مکلف است ، قبل از عقد موافقتنامه ، مدت ششماه دوره امتحانی را سپری نماید. در صورت مؤفقتیت مؤسس می تواند برای امضای موافقتنامه اقدام نماید، در غیر آن تفاهم نامه فسخ می گردد.

تضمین

لسمه ماده:

مالي تضمین یا اعتبار دیوې زده کړه ییزې دورې دلگښتونو نیمائي انډول (معادل) دی چې له

تضمین

ماده دهم :

تضمین یا اعتبار مالی معادل نصف مصارف یک دوره تحصیلی می باشد که در یکی از

بانکونو څخه په یوه کې د ودیعي (امانت) په ډول ایښودل کېږي او رسیدې له موافقه لیک سره مل دلوپرو زده کړو وزارت ته سپارل کېږي.

درېم فصل

دندې او مکلفیتونه

د آسانتیاو و برابرول

یوولسمه ماده :

مؤسس مکلف دی په اړونده مؤسسه کې لاندې آسانتیاوې برابرې کړي :

- ۱- د معیاري درس خونو لرونکې مناسبه ودانۍ .
- ۲- د اړتیاو پر درسي کتابونه، وسایل او ممد مواد ئې .
- ۳- کتابتون، لابراتوار او د اړتیاو پر کمپوټري خدمتونه .
- ۴- د څښاک روغتیایی اوبه .
- ۵- صحي تشنابونه .
- ۶- دروغتیایی لومړنیو مرستو صندوق، داور وژنې وسایل او نور ساتندویه (حفاظتي) وسایل .

بانک های دولتي به ودیعه گذاشته شده و رسید آن پیوست موافقتنامه به وزارت تحصیلات عالی تسلیم داده می شود.

فصل سوم

وظایف و مکلفیت ها

فراهم آوری تسهیلات

ماده یازدهم :

مؤسس مکلف است تسهیلات ذیل را در مؤسسه مربوط فراهم نماید :

- ۱- تعمیر مناسب دارای اتاق های درسی معیاری .
- ۲- کتب ، وسایل و مواد ممد درسی مورد ضرورت .
- ۳- کتابخانه ، لابراتوار و خدمات کمپیوټری مورد ضرورت .
- ۴- آب آشامیدنی صحي .
- ۵- تشناب های صحي .
- ۶- صندوق کمک های اولیه صحي ، وسایل اطفای حریق و سایر وسایل تحفظی .

۷- په اړونده کلني کي دزدکړه
ييزو برنامو، درسي خانگو، دمنلو
دشرایطو، په محصلينو پورې د
اړوندو لوايحو، د ورکړې
ورلگښتونو او فیس او د استادانو
او اداري کارکوونکو دواکونو او علمي
درجو په هکله د بشپړو معلوماتو خپرول .

تشکيلاتي او بودجوي مکلفيتونه

دوولسمه ماده :

مؤسس دلاندي مراتبو په رعایتولو
مکلف دی :

- ۱- د مؤسسي دمنظم تشکيلاتي
جوړښت لرل .
- ۲- د مؤسسي دکليو عوايدو او
لگښتونو دمنظم پلان او بودجې
لرل او د لوړو زده کړو وزارت
ته دهغو وړاندي کول .
- ۳- دشرایطو لرونکو استادانو او
اداري کارکوونکو لرل .
- ۴- د مؤسسي د تدریسي او اداري
سندونو ترتیب، تنظیم او ساتل .

۷- نشر معلومات کامل در مورد
برنامه های آموزشی ، رشته های
درسی، شرایط پذیرش ، لوائح
مربوط به محصلین ، مصارف و فیس
قابل پرداخت و صلاحیت هاو
درجات علمی استادان و کارمندان
اداری در سالنامه مربوط .

مکلفیت های تشکيلاتي و بودجوي

ماده دوازدهم :

مؤسس مکلف به رعایت مراتب
ذیل می باشد :

- ۱- داشتن ساختار تشکيلاتي
منظم مؤسسه .
- ۲- داشتن پلان و بودجه منظم
سالانه عوايد و مصارف مؤسسه
وارايه آن به وزارت تحصیلات
عالی .
- ۳- داشتن استادان و کارکنان
اداری واجد شرایط .
- ۴- ترتیب ، تنظیم و حفظ اسناد
تدریسي و اداري مؤسسه .

درپوت وركوني مكلفيتونه**ديارلسمه ماده :**

(۱) مؤسس مكلف دى دمؤسسې له تدریسی، مالی، اداري او پرمختیایی برنامو څخه په کلنۍ توگه دلورو زده كړو وزارت ته رپوت وركړي.

(۲) مؤسس مكلف دى له بهرنیو سرچینو څخه دلاسته راغولمالي مرستو او دهغو د لگښت له ډول څخه د لوړو زده كړو وزارت ته رپوت وركړي.

مالي مكلفيتونه**څوارلسمه ماده :**

مؤسسه مكلفه ده، له خپلو عوايدو څخه د قانون د حكمونو مطابق ماليه او محصول وركړي .

دمكلفيتونو تنظيم**پنځلسمه ماده :**

مؤسسه مكلفه ده، داستادانو تدریسی و جایب، دمؤسسې له

مكلفيت های گزارش دهی**ماده سیزدهم :**

(۱) مؤسس مكلف است از برنامه های تدریسی، مالی، اداري وانكشافی مؤسسه طور سالانه به وزارت تحصیلات عالی گزارش دهد .

(۲) مؤسس مكلف است از كمك های مالی به دست آمده منابع خارجي و طرز مصارف آن به وزارت تحصیلات عالی گزارش ارایه نماید.

مكلفيت های مالی**ماده چهاردهم :**

مؤسسه مكلف است، از عوايد خویش مطابق احكام قانون ماليه و محصول پردازد.

تنظيم مكلفيت ها**ماده پانزدهم :**

مؤسسه مكلف است، و جایب تدریسی استادان را متناسب با

موخو او د هغوی له علمي صلاحیت سره متناسب تنظیم کړي .

د فیس اخستل

شپاړسمه ماده :

(۱) مؤسسه کولی شي د زده کړه ییزو خدمتونو د وړاندې کولو په مقابل کې له محصلینو څخه د اړوندې لایحې مطابق، د حق الاجرت (فیس) په نوم پیسې واخلي.

(۲) مؤسسه نشي کولی د زده کړه ییز کال په بهیر کې دمخه ټاکل شوی حق الاجرت، له مؤجھو دلایلو او محصلینو او د لوړو زده کړو وزارت ته له دمخه خبرتیا پرته زیات کړي.

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی حق الاجرت (فیس) د لوړو زده کړو د وزارت له منظوري وروسته د تطبیق وړ دی .

نظار هیئت

اوولسمه ماده :

مؤسسه مکلفه ده، د اداري او تدریسي

اهداف مؤسسه و صلاحیت علمی آنها تنظیم نماید .

اخذ فیس

ماده شانزدهم :

(۱) مؤسسه می تواند در مقابل عرضه خدمات تحصیلی از محصلین مطابق لایحه مربوط مبلغی را بنام حق الاجرت (فیس) اخذ نماید.

(۲) مؤسسه نمی تواند در جریان سال تحصیلی حق الاجرت از قبل تعیین شده را بدون دلایل موجه و اطلاع قبلی به محصلین و وزارت تحصیلات عالی افزایش دهد.

(۳) لایحه حق الاجرت (فیس) مندرج فقره (۱) این ماده بعد از منظوری وزارت تحصیلات عالی قابل تطبیق می باشد .

هیئت نظار

ماده هفدهم :

مؤسسه مکلف است ، جهت بهبود امور

چارو دښه کولولپاره ، د مؤسسې
نظاره‌يئت جوړکړي. دلور و زده
کړو وزارت استازی د مؤسسې
دنظاره‌يئت غړی دی.

منل او استخدام

اتلسمه ماده :

- (۱) د مؤسسې استادان د دولتي
لور و زده کړو د مؤسسو د
استادانو د ټولو شرايطو لرونکي وي.
- (۲) مؤسسه مکلفه ده ، اړوند
استادان او کارکوونکي له
توکميز، قومي ، لساني ، ديني
او مذهبي ، سمتي او جنسي
توپير (تبعيض) پرته ، د دې مقررې
د حکمونو مطابق استخدام کړي.
- (۳) استادان او د مؤسسې نور
کارکوونکي د کار د قانون
د حکمونو له په پام کې نيولوسره
د مناسب مزد مستحق دي چې
داړخونو په موافقه د مؤسسې لخوا
ټاکل او ورکول کېږي .
- (۴) د مؤسسې استادان لکه د

اداري و تدريسي ، هيئت نظار
مؤسسه را ايجاد نمايد. نماينده
وزارت تحصيلات عالي عضو
هيئت نظار مؤسسه مي باشد.

پذيرش و استخدام

ماده هجده هم :

- (۱) استادان مؤسسه واجد تمام
شرايط استادان مؤسسات تحصيلات
عالي دولتي مي باشد.
- (۲) مؤسسه مکلف است ،
استادان و کارکنان مربوط را
بدون تبعيض نژادي ، قومي ،
لساني ، ديني و مذهبي ، سمتي و
جنسي ، مطابق احکام اين مقرر
استخدام نمايد.
- (۳) استادان و ساير کارکنان
مؤسسه با رعایت احکام قانون
کار مستحق مزد مناسب می
باشند که به توافق طرفین از طرف
مؤسسه تعيين و پرداخته
می شود .
- (۴) استادان مؤسسه مانند استادان

مؤسسات تحصيلات عالی دولتي
مستحق رخصتی، ترفیع، تقاعد
وسایر حقوق ووجایب مندرج
احکام قانون کار وسایر اسناد
تقیني مربوط می باشند.

(۵) مؤسسه می تواند، استادان
خارجی را مطابق احکام اسناد
تقیني مربوط واین مقرر
استخدام نماید.

جذب محصلان

ماده نهم :

فارغان صنوف دوازدهم بعد از
سپری نمودن مؤفقانه امتحان
مطابق به شرایط مؤسسه مربوط
به حیث محصلین جدید الشمول در
مؤسسه جذب می گردند.

تحصیل غیر حضوری

ماده بیستم :

(۱) تحصیل غیر حضوری
در مؤسسه جواز دارد، مشروط براینکه
کیفیت آموزشی آن توسط مؤسسه
اعتبار دهی مستقل معرفی شده صورت

دولتي لوړو زده کړو د مؤسسو د
استادانو په څیر دکار په قانون او
نورو اړوندو تقیني سندونو کې
درج درخصتی، ترفیع، تقاعد،
اونورو حقوقو او وجایب مستحق دي
(۵) مؤسسه کولی شي، بهرني
استادان د اړوندو تقیني سندونو او
دغې مقررې د حکمونو مطابق،
استخدام کړي.

دمحصلانو جذبول

نولسمه ماده :

ددوولسمو ټولگيو فارغان په
برياليټوب سره دکانکور د آزمويڼې
له تېرولو وروسته، د جدید الشمول
محصلينو په توگه په مؤسسه کې
جذبېږي.

غیر حضوري زده کړې

شلمه ماده :

(۱) په مؤسسه کې غیر حضوري
زده کړې جواز لري، پدې شرط
چې زده کړه یز کیفیت ېې د اعتبار
ورکونې معرفي شوې خپلواکې مؤسسې

گرفته و مورد تائيد وزارت
تحصيلات عالی قرار گيرد.
(۲) شرايط و طرز تحصيل
غير حضوری توسط لايحه
جداگانه که از طرف وزارت
تحصيلات عالی تصويب می
شود، تنظيم می گردد .

تغيير مکان

ماده بیست و یکم :

مؤسس می تواند، بنابر دلايل
موجه بعد از موافقه وزارت
تحصيلات عالی، مؤسسه را به
محل ديگر انتقال دهد، مشروط
براینکه احکام این مقررہ را
در محل جديد رعایت نماید.

ادغام مؤسسه

ماده بیست و دوم :

هرگاه چند مؤسسه بخواهند با
هم اتحاد نمایند یا مدغم شوند،
مكلف اند، قبل از اتحاد یا ادغام
موافقه وزارت تحصيلات عالی را
در زمینه کسب نمایند.

به واسطه صورت ومومي او دلورو
زده کړو وزارت دتائيد وړوگرځي
(۲) دغير حضوري زده کړې
شرايط او ډول دهغې جلا لايحې
به واسطه چې دلورو زده کړو
وزارت لخوا تصويبېږي،
تنظيمېږي .

دځای بدلول

یوويشتمه ماده :

مؤسسه کولی شي، دمؤ جهود دلايلو
له مخې، د لورو زده کړو وزارت
له موافقې وروسته، مؤسسه بل
ځای ته ولېږدوي، پدې شرط چې
ددې مقررې حکمونه په نوي ځای
کې په پام کې ونيسي.

دمؤسسي ادغام

دوه ويشتمه ماده :

که چېرې څو مؤسسي وغواړي يوه
له بلې سره اتحاد وکړي یا مدغمې
شي، مکلفې دي له اتحاد یا ادغام
دمخه، پدې برخه کې دلورو زده
کړو وزارت موافقه واخلي .

دمؤسسي پلورل**درويشتمه ماده :**

(۱) مؤسس كولى شي ، اړونده مؤسسه وپلوري ، پدې شرط چې ددې مقررې دحكومونوشرايط ولري او دلورپو زده كړو له وزارت څخه دفعاليت جواز بيا ترلاسه كړي.

(۲) په هغه صورت كې چې مؤسس فوت شي ، مؤسسه د قانون دحكومونو مطابق ، دهغه ورثې ته لېږدېږي.

كه چېرې ورته دمؤسسي دفعاليت په دوام موافقه وكړي پدې صورت كې مكلفه ده ، زيات نه زيات ددريو مياشتو مودې په ترڅ كې ، دلورپو زده كړو له وزارت څخه دمؤسسي دفعاليت د دوام جواز ترلاسه كړي.

دمؤسسي انحلال**څلېريشتمه ماده :**

(۱) كه چېرې مؤسسه ونه كړي

فروش مؤسسه**ماده بيست وسوم :**

(۱) مؤسس مى تواند، مؤسسه مربوط را به فروش رساند، مشروط بر اينكه مشترى واجد شرايط احكام اين مقررې بوده و جواز فعاليت را مجدداً از وزارت تحصيلات عالي كسب نمايد .

(۲) درصورتى كه مؤسس فوت نمايد، مؤسسه مطابق احكام قانون به ورثه وى انتقال مى يابد.

هرگاه ورثه به دوام فعاليت مؤسسه موافقه نمايد دراين صورت مكلف است ، حداكثر درخلاف مدت سه ماه، جواز دوام فعاليت مؤسسه را از وزارت تحصيلات عالي كسب نمايد .

انحلال مؤسسه**ماده بيست و چهارم :**

(۱) هرگاه مؤسسه نتواند بنا بر

عذر معقول به فعالیت خود ادامه دهد، در این صورت مکلف است، شش ماه قبل از توقف فعالیت به وزارت تحصیلات عالی، استادان، محصلان و کارکنان رسماً اطلاع داده و بعد از توقف تمام اسناد تحصیلی و اداری مربوط را به وزارت تحصیلات عالی تسلیم نماید.

(۲) در صورت انحلال مؤسسه تضمین مالی مندرج ماده دهم این مقرر به منظور ادامه تحصیل محصلان به مصرف می رسد.

(۳) مؤسسه مکلف است، قبل از توقف فعالیت، کلیه امور مالی و حقوقی مؤسسه را با جوانب ذیربط تصفیه نماید.

(۴) وزارت تحصیلات عالی در برابر پرداخت مزد، مسایل حقوقی و تعهدات مالی مؤسسه

شی معقول عذرله امله خپل فعالیت ته دوام ورکړي، پدې صورت کې مکلفه ده، د فعالیت له درېدو (توقف) څخه شپږ میاشتې دمخه، د لوړو زده کړو، استادانو، محصلانو او کارکوونکو ته رسماً خبر ورکړي او له توقف وروسته ټول اړوند زده کړه ییز او اداري سندونه د لوړو زده کړو وزارت ته تسلیم کړي.

(۲) د مؤسسي د انحلال په صورت کې، د دې مقرري په لسمه ماده کې درج شوی مالي تضمین، د محصلینو زده کړې د دوام په منظور لگول کېږي.

(۳) مؤسسه مکلفه ده، له فعالیت درولو دمخه، د مؤسسي ټولې مالي او حقوقي چارې له اړوندو اړخونو سره تصفیه کړي.

(۴) د لوړو زده کړو وزارت د مؤسسي د مزد د ورکړې، حقوقي مسئلو او مالي ژمنوپه وړاندې

مكلفيت نه لري.

مكلفيت نه دارد .

خلورم فصل

متفرقه حكمونه

دمؤسسي چاروته رسيدگي اودهغو خارنه

پنخه ويشتمه ماده :

(۱) دلوروزده كپرو وزارت

دمؤسسي تدريسي چاروته

رسيدگي او دهغو خارنه كوي .

(۲) دمؤسسي د اړيكيو دتأمينولو

اودهغي تدريسي چاروته د

رسيدگي په منظور، دلوروزده كپرو

وزارت په چوكاټ كې، خانگري

اداره جوړېږي.

(۳) ددې مادې په (۱) فقره كې

ددرج شوې ادارې دندي

اودفعاليت ډول دجلا لايحي په

واسطه تنظيمېږي.

فصل چهارم

احكام متفرقه

وارسي ومراقبت از امورمؤسسه

ماده بيست و پنجم :

(۱) وزارت تحصيلات عالي از

امور تدريسي مؤسسه وارسى

ومراقبت مي نمايد .

(۲) به منظور تأمين روابط

مؤسسه و وارسى از امور تدريسي

آن ، در چوكاټ وزارت تحصيلات

عالي ، اداره خاص ايجاد

مي گردد.

(۳) وظائف و طرز فعاليت اداره

مندرج فقره (۲) اين ماده طبق

لايحه جداگانه تنظيم مي

گردد.

د جواز اخستل**شپږويشتمه ماده :**

هغه زده کړه ييزې مؤسسې چې ددې مقررې له انفاذ څخه دمخه جوړې شوې دي، مکلفي دي په انفاذ سره يې د دريو مياشتو مودې په ترڅ کې د فعاليت جواز، ددې مقررې د حکمونو مطابق، ترلاسه کړي.

تأديبي مؤيدات**اووه ويشتمه ماده:**

(۱) د لوړو زده کړو وزارت کولی شي، مؤسس ددې مقررې له حکمونو او په موافقه ليک کې له درج شوو موادو څخه د سرغړونې په صورت کې، په لاندې توگه تأديب کړي:

۱- لومړی ځل، توصيه .

۲- دوه یم ځل، ليکلی اخطار.

۳- درېيم ځل، له احوالو سره سم تر دوو سوو زرو (۲۰۰۰۰۰) افغانیو پورې نقدي جریمه .

۴- څلورم ځل، د مؤسسې بندېدل .
(۲) ددې مادې د (۱) فقرې په

اخځ جواز**ماده بیست و ششم :**

مؤسسات تحصیلی که قبل از انفاذ این مقرره ایجاد شده اند، مکلف اند در خلال مدت سه ماه بعد از انفاذ آن جواز فعالیت را کسب نمایند .

مؤيدات تأديبي**ماده بیست وهفتم :**

(۱) وزارت تحصیلات عالی می تواند، مؤسس را در صورت تخلف از احکام این مقرره و مواد مندرج موافقتنامه، ذیلاً تأديب نماید :

۱- بار اول، توصيه .

۲- بار دوم، اخطار کتبی.

۳- بار سوم، جریمه نقدي حسب احوال الی مبلغ دو صد هزار (۲۰۰۰۰۰) افغانی .

۴- بار چهارم، مسدود نمودن مؤسسه.

(۳) جزء کې درج شوی مبلغ ،
د دولت د وارداتو په حساب کې
بانک ته تحویلېږي .

د شخړو د حل کمیسیون

اته ویشتمه ماده :

(۱) د لوړو زده کړو وزارت او
مؤسسې ترمنځ شکایتونو ته
درسیدګۍ او د شخړو د حل په
منظور، د شکایتونو د اورېدو او
د شخړو د حل کمیسیون چې له
دریو تنو غړو د لوړو زده کړو
وزارت په ټاکنه او دریو تنو غړو
دمؤسسې په ټاکنې څخه جوړدی
رامنځته کېږي .

(۲) د شکایتونو د اورېدو او
د شخړو د حل د کمیسیون د فعالیت
ډول، د جلا کړنلارې په واسطه
چې د لوړو زده کړو وزارت لخوا
برابرو او تصویبېږي، تنظیمېږي .

دمؤسسې څېړل (بررسی)

نهه ویشتمه ماده :

د لوړو زده کړو وزارت کولی شي

(۲) مبلغ مندرج جزء (۳) فقره (۱)
این ماده به حساب واردات
د دولت تحویل بانک می گردد .

کمیسیون حل منازعات

ماده بیست و هشتم :

(۱) به منظور رسیدگی به
شکایات و حل منازعات فی
ما بین وزارت تحصیلات عالی
و مؤسسه، کمیسیون سمع
شکایات و حل منازعات که مرکب از
سه نفر عضو به انتخاب وزارت
تحصیلات عالی و سه نفر عضو
مؤسسه می باشد، ایجاد می
گردد .

(۲) طرز فعالیت کمیسیون سمع
شکایات و حل منازعات توسط
طرز العمل جداگانه که از طرف
وزارت تحصیلات عالی تهیه و تصویب
می شود، تنظیم می گردد .

بررسی مؤسسه

ماده بیست ونهم :

وزارت تحصیلات عالی می

د مؤسسې مالي او حسابي چارې، د کلني رپوټ دنه وړاندې کېدو په صورت کې، له دمخه خبرتيا يا پرته له هغې څخه وڅېړي.

د تقينې سندونو په پام کې نيول

دېرشمه ماده :

مؤسس مکلفه دی، په مؤسسې پورې په اړوندو اجراآتو کې، د هېواد نافذ قوانين او مقررات او د لوړو زده کړو وزارت لايحې او کړنلارې رعايت کړي .

د بدلونونو په هکله د دمخه

موافقې اخستل

يو دېرشمه ماده :

مؤسس مکلف دی، په کړنلارو، زده کړه ييزو پروگرامونو او د مؤسسې په لوړتيا (ارتقا) کې د بدلون له راوستو دمخه، د لوړو زده کړو وزارت موافقه ترلاسه کړي.

تواند، امور مالي و حسابي مؤسسه را در صورت عدم ارايه گزارش سالانه با اطلاع قبلي يا بدون آن بررسي نمايد .

رعايت اسناد تقينې

ماده سي ام :

مؤسس مکلف است، در اجراآت مربوط به مؤسسه، قوانين و مقررات نافذ کشور و لوايح و طرز العمل های وزارت تحصيلات عالی را رعايت نمايد .

اخذ موافقه قبلي در مورد

تغييرات

ماده سي وي کم :

مؤسس مکلف است، قبل از آوردن تغيير در طرز العمل ها، پروگرام های تحصيلی و ارتقای مؤسسه موافقه وزارت تحصيلات عالی را کسب نمايد .

د حکمونوپه پام کې نیول

دوه دېرشمه ماده:

دمؤسسې مؤسس، استادان او محصلین مکلف دي، ددې مقرري او دلورپو زده کړو وزارت په نورو زده کړه ییزو سندونو کې درج شوي حکمونه، رعایت کړي.

ددیلوم وېشل

دري دېرشمه ماده :

دهرې زده کړه ییزې دورې په پای کې فارغانو ته دیپلوم ورکول کېږي، دغه دیپلوم دلورپو زده کړو وزارت لخوا تصدیق او دولتي لوړو زده کړو دمؤسسو د دیپلوم په شان دا اعتبار ورپه دی .

دلایحې، کړنلارې او لارښودوضع کول

څلور دېرشمه ماده :

(۱) دلورپو زده کړو وزارت ددې مقرري د حکمونو د ښه تطبیق په منظور، کولی شي لایحه، کړنلاره

رعایت احکام

ماده سی و دویم :

مؤسس، استادان و محصلین مؤسسه مکلف اند، احکام مندرج این مقرره وسایر اسناد تحصیلی وزارت تحصیلات عالی را رعایت نمایند .

توزیع دیپلوم

ماده سی و سوم :

درختم هر دوره تحصیلی برای فارغان دیپلوم داده می شود، این دیپلوم از طرف وزارت تحصیلات عالی تصدیق و مانده دیپلوم مؤسسات تحصیلات عالی دولتی مدار اعتبار می باشد .

وضع لایحه، طرز العملورهنمود

ماده سی و چهارم :

(۱) وزارت تحصیلات عالی به منظور تطبیق بهتر احکام این مقرره می تواند، لایحه، طرز العمل

او هغه لارښود چې دقانون او دغې مقررې دحکمونو مخالف نه وي وضع کړي.

ورهنمودی که مخالف احکام قانون واین مقررہ نباشد، وضع نماید .

(۲) مؤسسه کولی شي ددې مقررې دحکمونو دښه تطبیق په منظور، هغه کړنلارې چې دلور و زده کړو دقانون او دغې مقررې دحکمونو مخالف نه وي، وضع کړي.

(۲) مؤسسه می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این مقررہ طرز العمل های را که مخالف احکام قانون تحصیلات عالی واین مقررہ نباشد، وضع نماید .

مالي مرسته

پنځه دېرشمه ماده :

مؤسسه کولی شي دمستعدو او اړو محصلينو لپاره مالي مرستې په خپلو ستراتيژيکو برنامو کې شاملې کړي.

مؤسسه می تواند، کمک های مالی را برای محصلین با استعداد و نیازمند در برنامه های ستراتيژيک خویش شامل سازد.

دمهر لرل

شپږ دېرشمه ماده :

مؤسسه، داروندي مؤسسې په نوم مخصوص مهر لري چې پکې د مؤسسې نوم، د جوړېدو (تأسيس) کال او د هغې سوداگريزه علامه حک شوي وي .

مؤسسه دارای مهر مخصوص بنام مؤسسۀ مربوط می باشد که در آن اسم مؤسسۀ، سال تأسيس و علامۀ تجارتي آن حک شده باشد.

کمک مالي

ماده سي وپنجم :

داشتن مهر

ماده سي وششم :

انفاذ

اووه دېرشمه ماده :

دغه مقررې د تصویب له نېټې څخه
نافذې او په رسمي جريده کې دې خپره
شي.

انفاذ

ماده سی وهفتم :

این مقررې از تاریخ تصویب
نافذې و در جريده رسمی نشر
گردد .

دژوند دچاپیریالی

اغیزودارزونی دمقرری په
هکله، دافغانستان داسلامي
جمهوریت د وزیرانو شوري
مصوبه

گڼه: (۴۵)

نېټه: ۱۳۸۶/۱۱/۲۵

دژوند دچاپیریالی اغیزودارزونی
مقرره چې د افغانستان اسلامي
جمهوریت دوزیرانو شوري لخوا
په (۳) فصلونو او (۱۲) مادوکې
تصویب شوېده، منظوروم.
دغه مقرره دتصویب له نېټې څخه
نافذه اوپه رسمي جریده کې دې
خپره شي.

حامد "گرزی"

دافغانستان داسلامي جمهوریت
رئیس

مصوبه

شورای وزیران جمهوري
اسلامي افغانستان درباره انفاذ
مقرره ارزیابی اثرات محیط
زیستی

شماره: (۴۵)

تاریخ: ۱۳۸۶/۱۱/۲۵

مقرره ارزیابی اثرات محیط
زیستی را که بداخل (۳) فصل و
(۱۲) ماده از طرف شورای
وزیران جمهوری اسلامی افغانستان
تصویب گردیده، منظور می دارم.
این مقرره ازتاریخ تصویب
نافذ و درجریده رسمي نشر
گردد.

حامد "گرزی"

رئیس جمهوری اسلامی
افغانستان

فهرست مندرجات مقررہ ارزیابی

اثرات محیط زیستی

فصل اول

احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۳۱	مبنی.....	ماده اول:
۳۱	ساحه تطبیق.....	ماده دوم:

فصل دوم

طی مراحل درخواستی ها

۳۲	صدور اجازه نامه.....	ماده سوم:
۳۴	درخواستی ها.....	ماده چهارم:
۳۴	سکریننگ.....	ماده پنجم:
۳۵	رسیدگی به درخواست بعد از سکریننگ.....	ماده ششم:
۳۸	مراحل ارزیابی اثرات محیط زیستی.....	ماده هفتم:
	رسیدگی به درخواست ها بعد از ارزیابی اثرات محیط	ماده هشتم:
۴۱	زیستی.....	

فصل سوم

احكام متفرقه

- مادهٔ نهم: اجازة نامه ٤٣
- مادهٔ دهم: اعتراض ٤٤
- مادهٔ يازدهم: فيس ٤٥
- مادهٔ دوازدهم: انفاذ ٤٥

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

د ژوند د چاپيريالي اغېزو د

ارزونې مقررې

لومړې فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه مقررې د ژوند چاپيريال د قانون د دوه وېشتمې مادې د حکم له مخې، د ژوند د چاپيريالي اغېزو په ارزونې پورې د اړوندو چارو د تنظيم په منظور وضع شويده.

د تطبيق ساحه

دوه يمه ماده:

د دې مقررې حکمونه، د ژوند چاپيريال د قانون د ديارلسمې مادې د (۱) فقرې د حکم له په پام کې نيولو سره، پر لاندې ممنوعه فعاليتونو باندې د تطبيق وړ دي:

مقررې ارزيايي اثرات

محيط زيستي

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول:

اين مقررې به تاسې از حکم ماده بيست و دويم قانون محيط زيست به منظور تنظيم امور مربوط به ارزيايي اثرات محيط زيستي وضع گرديده است.

ساحه تطبيق

ماده دوم:

احکام اين مقررې با در نظر داشت حکم فقره (۱) ماده سيزدهم قانون محيط زيست، بالای فعاليت های ممنوعه ذيل قابل تطبيق می باشد:

- ۱- د دې مقررې په (۱) گڼه
ضمیمه کې د درج شوې کټگورۍ
فعالیتونه.
- ۲- د دې مقررې په (۲) گڼه ضمیمه
کې د درج شوې کټگورۍ
فعالیتونه.
- ۳- هغه فعالیتونه چې د ژوند
چاپیریال ساتنې د ملي ادارې په
تشخیص د یوې حساسې ساحې په
توگه ، د ژوند د چاپیریال پر یوې
ساحې باندې د سترو ناوړو
احتمالي اغېزو لرونکي تثبیت شي.
- ۴- نور هغه فعالیتونه چې د ژوند
چاپیریال ساتنې د ملي ادارې په تشخیص ،
د ژوند پر چاپیریال باندې سترې
ناوړې احتمالي اغېزې ولري او د
ممنوعه فعالیت په توگه تثبیت شي.

دوه یم فصل

د غوښتنلیکونو د پراوونو تېرول

د اجازه لیک صادریدل

درېمه ماده:

(۱) د ژوند د چاپیریال ساتنې ملي

۱- فعالیت های مندرج کتگوری
اول ضمیمه شماره (۱) این
مقرره .۲- فعالیت های مندرج کتگوری
دوم ضمیمه شماره (۱) این
مقرره .۳- فعالیت های که به تشخیص
اداره ملی حفاظت محیط زیست
دارای اثرات احتمالی سوء عمده
بالای یک ساحه محیط زیست،
به حیث یک ساحه حساس تثبیت
شود.۴- سایر فعالیت هایی که به
تشخیص اداره ملی حفاظت محیط
زیست بالای محیط زیست اثرات
احتمالی سوء عمده داشته به حیث
فعالیت ممنوعه تثبیت گردد.

فصل دوم

طی مراحل درخواستی ها

صدور اجازه نامه

ماده سوم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط

اداره، د دې مقررې په دوه یمه ماده کې د درج شوو ممنوعه فعالیتونو د اجازه لیک د صادرولو یوازنی مرجع ده، نور وزارتونه او دولتي او غیر دولتي ادارې نشي کولی، پدې مقررې کې د درج شوو ممنوعه فعالیتونو اجازه لیک صادر کړي.

(۲) که چېرې غوښتنلیک ورکونکی، د دې مقررې د حکمونو مطابق، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو فعالیتونو د سرته رسولو نیت وکړي، غوښتنلیک ورکونکی مکلف دی، پدې مقررې کې په درج شوي اجازه لیک برسېره، د اړوندې مقررې له حکمونو سره سم د ککړوونکو فعالیتونو د سرته رسولو په غرض جلا اجازه لیک لاسته راوړي.

(۳) که چېرې غوښتنلیک ورکونکی د دې مقررې د حکمونو مطابق، د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې لخوا، د بلې مقررې د حکمونو له

زیست یگانه مرجع صدور اجازه نامه فعالیت های ممنوعه مندرج ماده دوم این مقررې می باشد، سایر وزارت ها و ادارات دولتی و غیردولتی نمی توانند، اجازه نامه فعالیت های ممنوعه مندرج این مقررې را صادر نمایند.

(۲) هرگاه درخواست دهنده، قصد انجام فعالیت های مندرج فقره (۱) این ماده را طبق احکام این مقررې نماید، درخواست دهنده مکلف است، علاوه بر اجازه نامه مندرج این مقررې، اجازه نامه جدا گانه را غرض انجام فعالیت های آلوده کننده طبق احکام مقررې مربوط به دست آورد.

(۳) هرگاه درخواست دهنده مطابق احکام این مقررې، از طرف اداره ملی حفاظت محیط زیست به دریافت اجازه نامه طبق احکام

مخې د اجازه لیک په ترلاسه کولو مکلف شي، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده، غوښتنلیکونه د هغود مندرجاتو له په پام کې نیولو سره وڅېړي او لازم تصمیم ونیسي.

غوښتنلیکونه

څلورمه ماده:

هغه اشخاص چې ددې مقرري په دویمې مادې کې درج شوو فعالیتونو دسره رسولو غوښتنه کوي، مکلف دي د غوښتنې فورم، ددې مقرري د (۲) گڼې ضمیمې مطابق، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي ادارې ته وړاندې کړي.

سکریننگ

پنځمه ماده:

(۱) غوښتنلیک ورکونکی مکلف دی د غوښتنلیک له وړاندې کولو دمخه د سکریننگ پړاوونه بشپړ او رپوټ یې په ډېروښو نړېوالو معیارونو سره د دې مقرري د (۳) گڼې

مقرره ډیگری مکلف گردد، اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است درخواست هارا بانظر داشت مندرجات آنها بررسی نموده و تصمیم لازم اتخاذ نماید.

درخواستی ها

ماده چهارم:

اشخاصی که انجام فعالیت های مندرج ماده دوم این مقرره را درخواست می نمایند ، مکلف اند فورم درخواستی را مطابق ضمیمه شماره (۲) این مقرره به اداره ملی حفاظت محیط زیست ارایه نمایند.

سکریننگ

ماده پنجم:

(۱) درخواست دهنده مکلف است قبل از ارائه درخواست، مراحل سکریننگ را تکمیل و گزارش آنرا که با بهترین معیارهای بین المللی مطابق ضمیمه

ضميمي مطابق وي، د ژوند د چاپيريال ساتنې ملي ادارې ته د تصميم د نيولو په غرض وړاندې کړي.

سکريننگ د دې مقرري په مفهوم، د تصميم د نيولو په منظور، زياتې څېړنې ته د اړتيا د معلومولو يا له دغې لارې په برابرولو معلوماتو د اکتفا لپاره د ستروناوړو احتمالي اغېزو له ارزونې څخه عبارت دی.

(۲) د ژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره مکلفه ده د ډېرو بنو نړېوالو معيارونو لست برابر او ترتيب کړي او د غوښتنليک ورکونکو په واک کې يې ورکړي.

له سکريننگ وروسته د

غوښتنليک څېړل

شپږمه ماده:

(۱) د ژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره مکلفه ده، د غوښتنليک له تر لاسه کولو وروسته د څوارلسو ورځو

شماره (۳) اين مقرره باشد، به اداره ملی حفاظت محیط زیست غرض اتخاذ تصميم ارايه نمايد.

سکريننگ به مفهوم اين مقرره عبارت از ارزيايی اثرات احتمالی سوء عمده جهت معلوم نمودن ضرورت به تحقيق بيشترو يا اکتفا به معلومات فراهم شده از طريق اين روند، به منظور اتخاذ تصميم می باشد.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است لست بهترین معيارهای بين المللی راتهيه و ترتيب نموده و بدسترس درخواست دهندگان قرار دهد.

رسيدگی به درخواست بعد از

سکريننگ

ماده ششم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است در خلال مدت چهارده روز بعد از دريافت

درخواست، ضم گزارش مستدل مراحل سکرینگ اثرات محیط زیستی، اطلاعیه عمومی را که حاوی مطالب آتی باشد، برای مالکین زمین، اجاره داران و بزرگان محلی که احتمالاً از فعالیت پروژه مندرج درخواست متأثر می شوند، اعلان و نشر نماید:

۱- توضیحات همه جانبه قابل فهم درمورد فعالیت و اثرات محیط زیستی و اجتماعی .

۲- مطلع نمودن اشخاص متأثرشده جهت ارایه درخواست به اداره ملی حفاظت محیط زیست مطابق احکام این مقرر.

۳- مطلع نمودن اشخاص متأثرشده مبنی براینکه خود را در خلال مدت (۷) روز از تاریخ پخش اطلاعیه به یکی از طرق ذیل ثبت نماید:

- ارسال درخواست کتبی به

مودې په ترڅ کې د ژوند د چاپیریالي اغېزو د سکرینگ د پراوونو د مستدل رپوټ په ضمیمه، عمومي خبرتیا چې د لاندې مطالبو لرونکي وي، د ځمکو مالکانو، اجاره لرونکو او سیمه ییزو مشرانو ته چې احتمالاً، په غوښتنلیک کې د درج شوي پروژې له فعالیت څخه اغېزمن کېږي، اعلان او خپره کړي:

۱- د ژوند د چاپیریالي او ټولنیز فعالیت او اغېزو په هکله، د پوهېدو وړ هر اړخیزې څرگندونې .

۲- د دې مقرري د حکمونو مطابق، د ژوند د چاپیریال ساتنې ملي ادارې ته د غوښتنلیک په وړاندې کولو د زیانمن شوو اشخاصو خبرول.

۳- د اغېزمن شوو اشخاصو خبرول پدې اړه چې د خبرتیا د خپرېدو له نېټې څخه د (۷) ورځو مودې په ترڅ کې په یوې له لاندې لارو څخه ځانونه ثبت کړي:

- د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي

یکی از دفاتر اداره ملی حفاظت محیط زیست.

- مراجعه و ثبت نام در یکی از دفاتر اداره ملی حفاظت محیط زیست.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است معلومات مندرج فقره (۱) این ماده را ثبت و حفظ نموده، عندالضرورت به آگاهی عامه برساند.

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلف است در خلال مدت (۲۱) روز بعد از پخش اطلاعیه ذیلاً اجراءات نماید:

۱- اتخاذ تصمیم در مورد معلومات مندرج گزارش سکرینگ برای صدور اجازه نامه مشروط یا غیر مشروط مطابق حکم ماده نهم این مقرره .

۲- توصیه به مالک پروژه مبنی

اداری یوه دفتر ته د لیکلی غوشتلیک استول.

- د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې یوه دفتر ته ورتگ او د نوم ثبتول.

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده ، د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي معلومات ثبت او وساتي، او دارتيا په وخت کې يې د عامه خبرتيا ته ورسوي.

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره مکلفه ده ، د خبرتيا له خپرېدو څخه وروسته د (۲۱) ورځو مودې په ترڅ کې په لاندې توگه اجراءات وکړي:

۱- د دې مقرري د نهمې مادې د حکم مطابق ، د مشروط یا غیر مشروط اجازه لیک د صادرېدو لپاره د سکرینگ په رپوټ کې د درج شوو معلوماتو په هکله د تصمیم نیول.

۲- د تصمیم نیولو ته له اقدام د

مخه، د اضافي معلوماتو يا خپرونو د وړاندې کولو په اړه، د پروژې مالک ته توصیه.

۳- د دې مقررې د اوومې مادې د حکم په پام کې د نيولو په اړه، غوښتنلیک ورکونکي ته توصیه.

د ژوند د چاپيريالي اغېزو د

ارزوني مرحلې

اوومه ماده:

که چېرې د ژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره د پروژې مالک، د دې مقررې د شپږمې مادې د (۳) فقرې د (۲) جزء د حکم مطابق، د ډېروښو نړيوالو معيارونو پر بنسټ، د ژوند چاپيريالي اغېزو د ارزونې د رپوټ په برابرولو مکلف کړي، نوموړي رپوټ په لاندې مطالبو برسېره، د دې مقررې په اتمه ماده کې درج شوي معلومات چې د ژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره يې د تصميم د نيولولپاره لازم گڼي، هم شامل وي:

برارايه معلومات اضافي يا تحقيقات قبل از اقدام به اتخاذ تصميم.

۳- توصیه به درخواست دهنده مبنی بر رعایت حکم ماده هفتم این مقررہ .

مراحل ارزیابی اثرات محیط

زیستی

ماده هفتم:

هرگاه اداره ملی حفاظت محیط زیست مالک پروژه را مطابق حکم جزء (۲) فقره (۳) ماده ششم این مقررہ مکلف به تهیه گزارش ارزیابی اثرات محیط زیستی باساس بهترین معیارهای بین المللی نماید. گزارش مذکور علاوه بر مطالب آتی، شامل معلومات مندرج ماده هشتم این مقررہ که اداره ملی حفاظت محیط زیست جهت اتخاذ تصمیم انرا لازم می داند، نیز می باشد:

- ۱- د فعالیت بشپړه شرحه،
کټیورتوب او هغه ته اړتیا.
- ۲- د جغرافیایي، فزیکي، ټولنیزو
او فرهنګي ځانګړتیاوو په شمول د
جايداد، شتمنۍ او د فعالیت د
سرته رسېدو د ځای د ګاونډي
چاپېریال په هکله څرګندونې.
- ۳- د لاندې مواردو تشخیص،
تشریح او ارزونه:
- په خاوره، اوبو، هوا، ځنګل،
اقلیم، د انسان، ژوو او نباتاتو
پر روغتیا، منظرو، لرغونو آثارو،
فرهنګي میراثونو، فرهنګي ارزښتونو،
ټولنیزې، اقتصادي او معیشتي
سوکالی، بشري اسکانو او د هغو
تر منځ پر تعاملاتو باندې د ژوند
چاپېریالي احتمالي ګټې او اغېزې.
- د مرجحو وسایلو او پر فعالیت باندې د
نه لاس پورې کولو د بدیل په شمول، د
فعالیت د سرته رسېدو د بدیل د وسایلو
د ژوند چاپېریالي احتمالي ګټې او
اغېزې.
- ۱- شرح مکمل فعالیت، مفدیت
و نیازمندی به آن.
- ۲- توضیحات در مورد
جايداد، دارایی و محیط همجوار
محل انجام فعالیت، به شمول
خصوصیات مهم جغرافیایي،
فزیکي، اجتماعی و فرهنګي .
- ۳- تشخیص، تشریح و ارزیابی
موارد آتی:
- فواید و اثرات احتمالی محیط
زیستی بالای خاک، آب، هوا،
جنگل، اقلیم، صحت انسان،
حیوانات و نباتات، مناظر، آثار
باستانی، میراث های فرهنګي،
ارزشهای فرهنګي، رفاه اجتماعی،
اقتصادی و معیشتی، اسکان
بشري و تعاملات فی مابین آنها.
- فواید و اثرات احتمالی محیط
زیستی وسایل بدیل عملی انجام
فعالیت، به شمول وسایل
مرجح و بدیل عدم توسل به
فعالیت.

- اثرات ممکنه محیط زیستی
بدیل های قابل تطبیق بالای یک
فعالیت و بدیل های که از آن عین
هدف متوقعه از فعالیت مذکور
بدست می آید.

- تمام اقدامات مربوطه که
غرض جلوگیری، علاج یا
کاهش هر نوع اثرات عمده
ناگوار ممکنه ناشی از فعالیت
بعمل می آید.

- تمام اقدامات مربوط که ممکن
است جهت نظارت بر اثرات
احتمالی محیط زیستی و فواید
تطبیق این فعالیت بالای اشخاص
متأثر شده به عمل آید.

- تشخیص ادارات دولتی
و غیردولتی، مراجع، جوانب
ذیربط، سازمان ها، جوامع و
سایر ادارات و اشخاصی که از
آنها اجازه نامه جدا گانه مقتضی
بوده یا احتمالاً در نتیجه تطبیق این
فعالیت اثر پذیر می شوند.

- پر یوه فعالیت باندې د تطبیق
وړ بدیلونو او هغو بدیلونو چې له
هغو څخه د نوموړي فعالیت
متوقعه عین موخه لاسته راځي، د
ژوند چاپیریالي ممکنې اغېزې.

- ټول اړوند اقدامات چې له
فعالیت څخه در پیدا شوو هر ډول سترو
ناوړو ممکنو اغېزو د مخنیوي،
علاج یا راکمولوپه غرض ترسره
کېږي.

- ټول اړوند اقدامات چې ممکن
د ژوند چاپیریالي احتمالي اغېزو او
پراغېزمنو شوو اشخاصو باندې د
دغه فعالیت د تطبیق پرکتنو،
دڅارنې لپاره ترسره شي.

- د دولتي او غیر دولتي ادارو،
مراجعو، اړوندو اړخونو،
سازمانونو، ټولنو او نورو ادارو او
اشخاصو چې له هغو څخه جلا
اجازه لیک غوښتل کېږي یا
احتمالاً د دې فعالیت د تطبیق په
پایله کې اغېزمن کېږي، تشخیصول.

- نور هغه معلومات چې د دې مقرري د حکمونو مطابق، د ژوند چاپيريال ساتنې د ملي ادارې لخوا، تجويز شي.

۴- د عامه کډون دپراوونو شرح چې د ژوند چاپيريال لپرو اغېزو د ارزونې په بهير کې سرته رسېدلي، په خاصه، د ثبت په دفتر کې درج داغېزمنو شوو اشخاصو په اړه، هغه سترې مسئلې چې د سلا مشورو په پراوکې مشخصې شوي او دارزوني په پراوکې دنوموړو مسئلو د شامليدو څرنگوالي.

د ژوند چاپيريالي اغېزو له ارزونې وروسته د غوښتنليکونو څېړل

اتمه ماده :

(۱) د ژوند چاپيريال ساتنې ملي اداره، د ژوند د چاپيريالي اغېزو د ارزونې د رپورټ له تحويلولو وروسته د (۴۵) ورځو مودې په ترڅ کې، د لاندې اجراءاتو په سرته رسولو مکلفه ده :

- ساير معلومات که از طرف اداره ملي حفاظت محيط زيست مطابق احکام اين مقررہ تجويز گردد.

۴- شرح مراحل مشارکت عامه که در جريان ارزيايي اثرات محيط زيستی انجام شده، مخصوصاً در رابطه با اشخاص متأثر شده مندرج دفتر ثبت، مسایل عمده که حين مرحله مشاورت مشخص شده و چگونگی شمول مسایل مذکور در مرحله ارزيايي.

رسيدگی به درخواست ها بعد از ارزيايي اثرات محيط زيستی

ماده هشتم:

(۱) اداره ملی حفاظت محيط زيست در خلال مدت (۴۵) روز بعد از تحويل دهی گزارش ارزيايي اثرات محيط زيستی، مکلف به اجراءات ذيل می باشد:

۱- صدور اجازه نامه فعالیت طور مشروط یا غیر مشروط مطابق حکم ماده نهم این مقررہ.

۲- صدور هدايت کتبی به در خواست دهنده مبنی بر تجدید نظر بر گزارش و معلومات تخنیکي ارایه شده یا مراحل طی شده، در صورت مغایرت با بهترین معیارهای بین المللی. گزارش مجدد باید نشان دهنده چگونگی رسیدگی درخواست دهنده به نگرانی های اداره ملی حفاظت محیط زیست باشد.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست در خلال مدت (۳۰) روز بعد از تحویل دهی گزارش مجدد مندرج جز (۲) فقره (۱) این ماده مکلف به اجراءات ذیل می باشد:

۱- صدور اجازه نامه فعالیت طور مشروط یا غیر مشروط

۱- د دې مقرري د نهمې مادې د حکمونو مطابق په مشروطه يا غير مشروطه توگه د فعاليت د اجازه ليک صادرول.

۲- پر وړاندې شوي رپوټ او تخنیکي معلوماتو يا تېرو شوو پړاوونو باندې د نوې کتبي په اړه ، غوښتنلیک ورکوونکي ته د ليکلي لارښوونې صادرول له ډېرو ښو نړيوالو معيارونوسره د مغايرت په صورت کې. نوې رپوټ بايد د ژوند چاپېريال ساتنې د ملي ادارې اندېښنو ته د غوښتنلیک ورکوونکي درسيدهگۍ د څرنگوالي ښودونکي وي.

(۲) د ژوند چاپېريال ساتنې ملي اداره، د دې مادې د (۱) فقرې په (۲) جزء کې د درج شوي نوي رپوټ له تحویلولو وروسته، د (۳۰) ورځو مودې په ترڅ کې ، د لاندې اجراءاتو په سرته رسولو مکلفه ده:

۱- د دې مقرري د نهمې مادې د حکمونو مطابق ، په مشروطه يا

غیر مشروطه توگه د فعالیت د جواز لیک صادرول.
 ۲- د لیکلو دلایلو په وړاندې کولو سره د غوښتنلیک ردول.
 مطابق حکم ماده نهم این مقرره.
 ۲- رد درخواست با ارائه دلایل کتبی.

درېم فصل

متفرقه حکمونه

اجازه لیک

نهمه ماده :

(۱) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولی شي ، د لاندې مواردو له پلي کېدو څخه د ډاډ د تر لاسه کېدو په صورت کې، اجازه لیک ، ددې مقررې د څلورمې گڼې ضمیمې د فورم مطابق صادر کړي:
 ۱- د دې مقررې د حکمونو مطابق ، د غوښتنلیک ورکونکي په واسطه د اړوندې کړنلارې رعایتول.
 ۲- د دې مقررې د حکمونو او په ډېروښو نړیوالو معیارونو سره د تېرو شوو پړاوونو مطابق ، د ژوند چاپیریال ساتنې ادارې ته د تخنیکي رپوټونو د متن او وړاندو

فصل سوم

احکام متفرقه

اجازه نامه

ماده نهم:

(۱) اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند اجازه نامه رادرسورت حصول اطمینان از تحقق موارد ذیل مطابق فورم ضمیمه شماره چهارم این مقرره ، صادر نماید:
 ۱- رعایت طرز العمل های مربوط مطابق احکام این مقرره توسط درخواست دهنده.
 ۲- مطابقت متن گزارش های تخنیکي و معلومات ارائه شده به اداره ملی حفاظت محیط زیست مطابق احکام این مقرره، و مراحل طی شده با بهترین معیارهای بین

شوو معلوماتو مطابقت.

المللی.

۳- له اغېزمنو شوو اشخاصوسره د غوښتنلیک ورکونکي سلا کول اود هغوی اندېښنو ته مناسبه رسیدهگي.

۳- انجام مشوره درخواست دهنده با اشخاص متأثر شده و رسیدگی مناسب به نگرانی های آنها.

(۲) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولی شي د لزوم په صورت کې ځیني شرطونه په اجازه لیک کې زیات کړي.

(۲) اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند در صورت لزوم شرایطی را در اجازه نامه علاوه نماید.

(۳) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره ، په اجازه لیک کې له لاسلیک وروسته د دريو کلونو مودې په ترڅ کې پر پروژې باندې د کار د پیل په اړه د غوښتنلیک ورکونکي مکلفیت ، تصریح کوي.

(۳) اداره ملی حفاظت محیط زیست مکلفیت درخواست دهنده را مینی برآغاز کاربالای پروژه در خلال مدت (۳) سال بعد ازامضاء در اجازه نامه تصریح می نماید.

(۴) د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره کولی شي د غوښتنلیک ورکونکي لخوا په اجازه لیک کې د درج شوو شرایطو د نه رعایتېدو په صورت کې ، نوموړی اجازه لیک لغو کړي.

(۴) اداره ملی حفاظت محیط زیست می تواند در صورت عدم رعایت شرایط مندرج اجازه نامه توسط درخواست دهنده، اجازه نامه مذکور را ملغی نماید.

اعتراض

لسمه ماده :

غوښتنلیک ورکونکی کولی شي د هغو تصمیمونو په هکله چې د دې مقرري د حکمونو مطابق صورت مومي ، د ژوند چاپیریال ساتنې د قانون د اووه لسمې مادې د حکم مطابق ، اعتراض وکړي.

فیس

یوولسمه ماده :

بهرني حقيقي او حکمي اشخاص او کورني او بهرني گډ (مختلط) تشبثات مکلف دي د جواز د اخستلو په وخت کې ، د دې مقرري د حکمونو مطابق سل زره (۱۰۰,۰۰۰) افغانۍ د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړي.

انفاذ

دوولسمه ماده:

دغه مقرره د تصویب له نېټې څخه نافذه او په رسمي جريده کې دې خپره شي.

اعتراض

ماده دهم:

درخواست دهنده می تواند درمورد تصامیمی که مطابق احکام این مقررہ صورت می گیرد ، طبق حکم ماده هفدهم قانون محیط زیست اعتراض نماید.

فیس

ماده یازدهم:

اشخاص حقيقي و حکمي خارجي و تشبثات مختلط داخلی و خارجي مکلف اند حين اخذ جواز مطابق احکام این مقررہ مبلغ (۱۰۰,۰۰۰) افغانی را به حساب واردات دولت تحویل بانک نمایند.

انفاذ

ماده دوازدهم:

این مقررہ از تاریخ تصویب نافذ و در جريده رسمی نشر گردد.

ضمیمه شماره (۱)

سکریننگ (آرزیابی)

فعالیت ها

فعالیت های کتگوری اول :

فعالیت های احتمالی دارای اثرات سوء قابل ملاحظه: عبارت از فعالیت هایی است که اثرات احتمالی فوق العاده ناگوار، حساس و بی سابقه داشته و یک ساحه وسیعتر از محل کار فیزیکی فعالیت های مذکور را متاثر ساخته و عبارت اند از:

۱- ساحه برق یا انرژی:

اعمار، نصب یا توسعه تأسیسات ذیل:

- دستگاه تولید برق آبی بیشتر از (۵۰ MW) میگاوات.

- دستگاه تولید برق حرارتی بیشتر از (۲۰۰ MW) میگاوات.

لومپی- گنه ضمیمه

دفعالتونو سکریننگ

(ارزونه)

دلومپی- کتگوری- فعالیتونه :

دکتی وپ ناوړو اغېزو لرونکي احتمالي فعالیتونه: له هغو فعالیتونو څخه عبارت دي چې فوق العاده احتمالي ناوړه، حساس او بی سابقې اغېزې لري او د نوموړو فعالیتونو د فزیکي کار یوه پراخه ساحه اغېزمنوي او عبارت دي له :

۱- د برېښنا یا انرژی- ساحه :

دلاندې تأسیساتو ودانوال، نصب (لگول) یا پراختیا :

- له (۵۰ MW) میگاواتو څخه زیات د اوبو برېښنا د تولید دستگاه.

- له (۲۰۰ MW) میگاواتو څخه زیات د حرارتي برېښنا د تولید دستگاه.

- د (۱۱ KV) کیلوولت اوله هغو څخه زیات) د لېږدولو سیمونه او یوې پراخې ساخې ته د برېښنا د وېش استیشنونه .
- دهستوي انرژۍ دستگاوي .
- د اومو نفتو چاڼ ځایونه .
- ۲- د تولید، تصنیع او استحصال ساحه: د لاندې تاسیساتو ودانول یا پراختیا :
- د سمنتو فابریکې .
- د کیمیاوي موادو تولید فابریکې.
- د کیمیاوي سرې (کود) فابریکې.
- له پنځه او یا میلیونو افغانیو څخه په زیاتې مجموعي پانگې سره د شکرې، غیر الکولي مشروباتو، شودو او لبنی محصولاتو په شمول، دغذایي موادو د پروسس فابریکې .
- صنعتي املاک (دصادراتو دپروسس د زونونو په شمول) .
- له اوو میلیونو او پنځه سوه زرو افغانیو په زیاتې پانگې سره د مصنوعي فایرونو او صمغ د تولید
- سیم ها (لین های) انتقال (۱۱KV) کیلو ولت ویشتر از آن) و استیشن های توزیع برق به یک ساحه وسیع.
- دستگاه های انرژي هستوي.
- تصفیه خانه های نفت خام.
- ۲- ساحه تولید، تصنیع و استحصال: اعمار یا توسعه تاسیسات ذیل:
- فابریکات سمنت.
- فابریکات تولید مواد کیمیاوي.
- فابریکات کود کیمیاوي.
- فابریکات پروسس مواد غذایی به شمول شکر، نوشابه های غیرالکولي، شیر و محصولات لبنی با سرمایه مجموعي بیشتر از هفتاد و پنج میلیون افغانی.
- املاک صنعتي (به شمول زون های پروسس صادرات).
- فابریکات تولید فایر های مصنوعي و صمغ با سرمایه بیشتر از هفت میلیون و پنجمصد هزار

- فابريکې . افغانی .
- د خزندو (حشرو) د وژونکو موادو (جوړولو او ترکیب) د تولید فابريکې .
- د پطروشيمي د مرکباتو د تولید فابريکې .
- له اوو ميلیونو او پنځه سوه زرو افغانیو څخه په زیاتي مجموعي پانگې سره د مصنوعي صمغو، پلاستیک او مصنوعي فايرونو، کاغذ او کاغذي تختو، د کاغذ د خمیره، منسوجاتو (د ټوکړ په اسټني) چاپ او طبع، د رنگمالي او رنگ آمیزی د رنگونو د تولید او د غوړیو او غوړو د پروژو فابريکې .
- د دباغی او چرمگری فابريکې .
- ۳- د کانونو د راویستلو (استخراج) او استحصال ساحه : دلاندي کانونو د راویستلو (استخراج) او استحصال ساحه :
- د کانونو استخراج او د ډبرو
- افغانی .
- فابريکات تولید مواد - حشره کش (ساخت و ترکیب آن).
- فابريکات تولید مرکبات پطروشيمي .
- فابريکات تولید صمغ های مصنوعي ، پلاستیک و فايبر های مصنوعي، کاغذ و تخته های کاغذي، خمیر کاغذ، تولید پلاستیک ، منسوجات (به استثنای رخت) چاپ و طبع، رنگ های رنگ مالي و رنگ آمیزی، پروژه های روغن و چربي ها، با سرمایه مجموعی بیشتر از هفت ميلیون و پنجمصد هزار افغانی .
- فابريکات دباغی و چرمگری .
- ۳- ساحه استخراج و استحصال معادن: استخراج و استحصال معادن ذیل:
- استخراج معادن و پروسس

- دسکرو، سرو زرو، مسو، سلفرو او کریمه احجارو پروسس .
- ذغال سنگ، طلا، مس، سلفر واحجار کریمه.
- دکانونو استخراج اود اکثرو غیر اوسپنیزو فلزاتو، د وسپنې دتختو او فولادو پروسس .
- له څلوېښتو میلیونو افغانیو څخه په زیاتې پانگې سره، د ویلي کولو د دستگاوو ودانول او پراختیا .
- دترانسپورت ساحه :
- دلاندې بنسټونو ودانول یا پراختیا :
- هوایي ډگرونه .
- له څلوېښتو میلیونو څخه په زیاتې ټولې پانگې سره مرکزي یا د ولایتونو لوي واټونه یا لويې لارې، له د مخه موجودو لارو دساتنې او څارنې، بیارغونې یا ترمیم په استثنی .
- د وسپنې د پټلۍ (رېل) پروژه .
- د اوبو، بندونو، اوبو لگولو او سپلاو په وړاندې د ساتنې د تنظیم ساحه :
- دلاندې تاسیساتو ودانول یا پراختیا:
- استخراج معادن و پروسس اکثر فلزات غیر آهنی، تخته های آهن و فولاد.
- اعمار یا توسعه دستگاہ های ذوب با سرمایه بیشتر از چهل میلیون افغانی.
- ۴- ساحه ترانسپورت:
- اعمار یا توسعه زیر بنا های ذیل:
- میدان های هوایی.
- شاهراه های مرکزی یا ولایات یا سرک های بزرگ با سرمایه مجموعی بیشتر از چهل میلیون افغانی، به استثنای حفظ و مراقبت، بازسازی یا ترمیم سرک های از قبل موجود.
- پروژه های خط آهن (ریل).
- ۵- ساحه تنظیم آب ، بندها، آبیاری و محافظت در برابر سیلاب:
- اعمار و یا توسعه تاسیسات ذیل:

- د پښخو سو میلیونو مکعب مترو یا له هغو څخه په زیات یا داتو کیلومتر مربع یا له هغو څخه د زیاتې ساحې په ظرفیت داوبو بندونه یا زېرمې .
- د اوبو لگولو یا زهکشی پروژې د (۱۵۰۰۰) یا له هغو څخه د زیاتو هکتارو په کارونې سره
- ۶- د اوبو د برابرولو او تنظیم ساحه :
- د شلو میلیونو افغانیو یا له هغو څخه په زیاتې پانګې سره د اوبو رسولو د شبکو اود چاڼ دستګاوو ودانول، د شونتیاوو یا پرمختیا پراخول .
- ۷- د زبالو (کثافاتو) د تشولو ساحه: د تاسیساتو ودانول یا پراختیا، لپاره د :
- د زبالې یا د زیان رسوونکو یا سمې زبالو (د زبالو د راټولولو (انبارولو) اود روغتونونو د سمې زبالو د بنځولو او سوځولو په شمول)
- بندها و ذخایر آب با ظرفیت پنجاه میلیون متر مکعب یا بیشتر از آن یا ساحه هشت کیلومتر مربع یا اضافه تر از آن.
- پروژه های آبیاری وزهکشی با کاربرد (۱۵۰۰۰) هکتار یا بیشتر از آن.
- ۶- ساحه تهیه و تنظیم آب:
- اعمار، توسعه امکانات یا انکشاف شبکه های آبرسانی و دستګاه های تصفیه با سرمایه بیست میلیون افغانی یا بیشتر از آن.
- ۷- ساحه تخلیه زباله ها:
- اعمار یا توسعه تاسیسات برای:
- تخلیه زباله و یا ذخیره زباله های زیانبار یا سمی (به شمول محل انبار زباله ها و دفن و سوزاندن زباله های سمی

د زېرمو تشول.

شفاخانه ها).

- له (۱۰۰۰۰۰) مکعب مترو يا له هغو څخه په زيات کلني ظرفيت داخلي يا صنعتي زبالو د تشولو اسانتياوي .

- تسهيلات تخليه زباله های اهلی يا صنعتی با ظرفیت سالانه بیشتر از (۱۰۰۰۰۰) متر مکعب.

۸- د بناري او گڼځنډوی د

۸- ساحه انکشاف شهری

پرمختیایي ساحه :

وتوريزم:

- له ځمکې څخه د گټې اخستې او بناري سترو پلانونو مطالعات .
- له څلوېښتو ميليونو افغانیو څخه په زیاته پانگه د گڼځنډوی پرمختیایي پراخي پروژې .

- مطالعات استفاده از زمین و پلان های بزرگ شهری.
- پروژه های انکشافی وسیع توريزم با سرمایه بیشتر از چهل ميليون افغانی.

۹- د ژوند له چاپیریالیز لحاظه

۹- ساحات حساس از لحاظ

حساسی ساحي:

محیط زیستی:

ټول ټاکلي فعالیتونه چې په مقرراتو کې د ژوند له چاپیریالی لحاظه په حساسو ساحو کې واقع شويدي.

تمامی فعالیت های معینه در مقررات که از لحاظ محیط زیستی در ساحات حساس واقع شده اند.

د دوه یمې کتگوری- فعالیتونه

فعالیت های کتگوری دوم

دهغو فعالیتونو ساحه چې دممکنو ناورو اغېزو لرونکي دي، له هغو فعالیتونو څخه عبارت دي چې

ساحه فعالیت های که حاوی اثرات ممکنه ناگوار بوده، عبارت از فعالیت های است که بالای

محیط زیست انسان ویا از لحاظ محیط زیستی ساحات حساس ، نسبت به فعالیت های کتگوری (۱) اثرات کمتر داشته و در بسیاری موارد مختص به ساحه بوده و غیرقابل برگشت باشد و عبارت اند از:

۱- ساحه زراعت، مالداري و ماهیگیری:

اعمار و توسعه تأسیسات برای:

- مرغداری، مالداري و فارم های ماهی پروری و اصلاح نسل حیوانات با سرمایه مجموعی بیشتر از هفت میلیون و پنجاه هزار افغانی.

- امور مربوط به بسته بندی مجدد، تنظیم یا ذخیره محصولات زراعتی .

۲- ساحه برق یا انرژی:

اعمار، نصب ، یا توسعه امکانات برای:

دانشان د ژوند پر چاپیریال یا د ژوند له چاپیریالی لحاظه پر حساسو ساحو باندې د لومړۍ کتگورۍ د فعالیتونو په نسبت لږ اغېزې لري او په زیاتو مواردو کې په بېرته نه ګرځېدونکي وړ ساحې پورې مختص وي او عبارت دي له

۱- دکرنې، مالداري او کب نیولو ساحه:

د تأسیساتو ودانول او پراختیا لپاره ددې :

- له اوو میلیونو افغانیو څخه په زیاتې ټولې پانګې، د چرګانو ساتنه (مرغداری)، مالداري او د کبانو د روزلو فارمونه او د څارویو د نسل اصلاح کول.

- د کرنیزو محصولاتو په بیا بسته بندی، تنظیم یا زېرمې پورې اړوندې چارې.

۲- د برېښنا یا انرژی ساحه:

ودانول، لګول (نصبول) یا د امکاناتو پراختیا لپاره د :

- له (۵۰ MW) میگاواتو څخه لږ د اوبو د برېښنا د تولید دستګاه.
- له (۲۰۰ MW) میگاواتو څخه لږ د حرارتي برېښنا د تولید دستګاه.
- (۱۱ KV) کیلو واتو د لږد سیمو نه (لینونه) او یوې پراخې ساحې ته د برېښنا د وېش سترې پروژې.
- د تیلو او ګاز د لږدولو سیستمونه.
- د پلټنې (تفحص) ، تولید، راغونډولو، جلا کولو او زېرمې په شمول، د تیلو او ګاز د راپستنې (استخراج) پروژې.
- له ضایعاتو یا زبالو څخه د انرژۍ د تولید پروژې.
- ۳- د تولید او پروسس ساحه : ودانول، نصب یا د امکاناتو پراختیا لپاره د :
- له څلوېښتو میلیونو افغانیو څخه په زیاته ټوله پانګه د شیشې او
- دستګاه تولید برقی کمتر از (۵۰ MW) میگاوات.
- دستګاه تولید برقی حرارتی کمتر از (۲۰۰ MW) میگاوات.
- سیم ها (لین های) انتقال (۱۱ KV) کیلووات، پروژه های بزرگ توزیع برقی به یک ساحه وسیع.
- سیستم های انتقال تیل و ګاز.
- پروژه های استخراج تیل و ګاز به شمول سیستم های تفحص، تولید، جمع آوری، جدا سازی و ذخیره.
- پروژه های تولید انرژی از ضایعات یا زباله ها.
- ۳- ساحه تولید و پروسس: اعمار ، نصب یا توسعه امکانات برای:
- دستګاه های شیشه و سرامیک (سفالی) با سرمایه مجموعی بیشتر

سرامیک (سفالي) دستگاوي .

- له اوو ميليونو او پنځو سوو زرو افغانيو څخه لږ په ټوله پانگه، د شکرې، نوشابو، شيدو او لښي محصولاتو په شمول د غذايي موادو د پروسس فابريکې .

- له اوو ميليونو افغانيو څخه لږ په ټوله پانگه د فايبر او مصنوعي صمغ پروژې .

- له پنځه ويشتو ميليونو افغانيو څخه په زياته ټوله پانگه، د رنگولو او چاپ په شمول درخت د توليد فابريکې.

- له شلو ميليونو افغانيو څخه په زياته ټوله پانگه، د لرگيو د توليد فابريکې.

۴- د کانونو داستخراج او د

مينرالونو د پروسس ساحه:

- له اوو ميليونو او پنځه سوه زرو افغانيو څخه لږ په ټوله پانگه د رېگ، جغل، د آهک د ډبرې يا چوڼې

از چهل ميليون افغانی.

- فابريکات پروسس مواد غذايي به شمول شکر، نوشابه، شير و محصولات لښي با سرمايه مجموعی کمتر از هفت ميليون و پنجمصد هزار افغانی.

- پروژه های فايبر و صمغ مصنوعي با سرمايه مجموعی کمتر از هفت ميليون و پنجمصد هزار افغانی.

- فابريکات توليد رخت به شمول رنگ آميزی و چاپ با سرمايه مجموعی بیشتر از بيست و پنج ميليون افغانی.

- فابريکات توليد چوب با سرمايه مجموعی بیشتر از بيست ميليون افغانی.

۴- ساحه استخراج معادن و

پروسس منرالها:

- استخراج تجارتي رېگ، جغل، سنگ آهک يا چونه، خاک، سلفر و ساير منرالها که در

کتگوری "اول" مشخص نگرديده، با سرمایه مجموعی کمتر از هفت میلیون و پنجمصد هزار افغانی.

- اعمار یا توسعه امکانات در دستگاہ های پروسس، شکستاندن، خرد کردن و جدا کردن منرالها و سنگ های معدنی.

- اعمار و یا توسعه دستگاہ های ذوب با سرمایه مجموعی کمتر از چهل میلیون افغانی.

۵- ساحه ترانسپورت:

- شاهراه های ملی یا ولایات یا سرک های بزرگ (به استثنای حفظ و مراقبت و یا اعمار مجدد سرک های خامه کنونی) با سرمایه مجموعی کمتر از چهل میلیون افغانی.

۶- ساحه تنظیم آب، بندها، آبیاری و حفاظت در برابر سیلاب ها:

اعمار، یا توسعه تأسیسات برای:

، خاورې ، سلفر او نورو منرالونو چې لومړۍ کتگوری کې مشخص شوي ندي سوداگریز استخراج.

- د پروسس، ماتولو، کوچني کولو او دکاني ډبرو او منرالونو د جلا کولو د دستگاوو ودانول یا دامکاناتو پراختیا.

- له څلوېښتو میلیونو افغانیو څخه لږ په ټوله پانگه، د ویلي کولو د دستگاوو ودانول یا د دستگاوو پراختیا.

۵- د ترانسپورت ساحه:

- له څلوېښتو میلیونو افغانیو څخه لږ په ټوله پانگه ملي یا د ولایتونو لوی واټونه یا ستر سړکونه (د اوسنیو خامو سړکونو دساتني او څارني یا بیا ودانولو په استثنی).

۶- د اوبو، بندونو، اوبو لگولو اود سپلاو په وړاندې دساتني دتنظیم ساحه:

- ودانول یا دتاسیساتو پراختیا لپاره د:

- دپنځو سو ميليونو مكعب مترو يا له هغو څخه په لږ يا د اتو كيلو مترو مربع يا له هغو څخه لږ ساحې په ظرفيت د اوبو بندونه يا زېرمي .

- د اوبو لگولو او زا ايستنې (زاه كشي) دپنځلسو زرو هكتارو يا له هغو څخه د لږ ځمكې په كارونې سره.

- له څلوېښتو ميليونو افغانيو څخه په لږ ټوله پانگه، د اوبو لگولو كوچنې پروژې.

۷- د اوبو دبرابولو او چاڼ (تصفيي) ساحه :

- له شلو ميليونو افغانيو څخه په لږ پانگه د اوبو د پروژو اود اوبو د تصفيي د دستگاوو، ودانول، او پراختيا.

۸- د زبالو دتشولو ساحه:

- له لسو زرو مترو مكعب څخه په لږ ظرفيت د اهلي يا صنعتي زبالو د تشولو لپاره، د دستگاوو

- بند ها و ذخاير آب با ظرفيت پنجاه ميلون مترمكعب وكمتر از آن يا ساحه هشت كيلومتر مربع يا كمتر از آن.

- پروژه هاي آبياري وزهكشي با كاربرد پانزده هزار هكتار زمين يا كمتر از آن.

- سيستم هاي كوچك آبياري با سرمايه مجموعي كمتر از چهل ميلون افغاني.

۷- ساحه تهيه و تصفيه آب:

- اعمار يا توسعه پروژه هاي آبي و دستگاه هاي تصفيه آب با سرمايه كمتر از بيست ميلون افغاني.

۸- ساحه تخليه زباله ها:

- اعمار و يا توسعه دستگاه ها براي تخليه زباله هاي اهلي يا صنعتي با ظرفيت كمتر از ده هزار متر

-
مکعب.	ودانول او پراختيا.
۹- ساحه انکشاف شهري و	۹- د بناري او گځځندوی د
<u>توريزم:</u>	<u>پرمختيا ساحه :</u>
- توسعه پلان های خانه	- د بناري پرمختيا د پروژو
سازي.	پراختيا.
- اعمار يا توسعه تسهيلات عامه	- د عامه اسانتياوو ودانول او
با تاثيرات عمده غير	پراختيا، له غير محسوسو
محسوس (مثلاً زباله های	سترواغېزو سره (لکه دروغتونونو
شفاخانه ها).	زبالې).
- توسعه پروژه های انکشاف	- د بناري پروژو د پرمختيا
شهري.	پراختيا.
-

ضمیمه شماره (۲)

فورمه درخواستی

۱.	اسم و آدرس درخواست دهنده و مرجع تماس:	تیلیفون:	
		ایمیل:	
۲.	شرح و تعریف فعالیت:		
۳.	کتگوری فعالیت:	۱	دیگر
		☐	☐
۴.	موقعیت فعالیت:		
۵.	اهداف فعالیت:		
۶.	آیا گزارش سکریٹنگ ضمیمه است؟	بلی	دیگر
		☐	☐
۷.	آیا گزارش سکریٹنگ منبع احتمالی اثرات را مشخص میسازد؟	بلی	دیگر
		☐	☐
۸.	آیا گزارش سکریٹنگ اقدامات کاهش اثرات را تجویز می نماید؟	بلی	دیگر
		☐	☐
۹.	آیا ساحات بدیل مد نظر بوده و شامل گزارش شده است؟	بلی	دیگر
		☐	☐
۱۰.	آیا به اشخاص متأثر از فعالیت اطلاع داده شده و با آنها مشوره صورت گرفته است؟	بلی	دیگر
		☐	☐
۱۱.	آیا سایر فعالیت های کتگوری اول یا دوم در نتیجه تطبیق این فعالیت براه انداخته خواهد شد؟ اگر چنین باشد، جزئیات آنرا ارائه نمایید.	بلی	دیگر
		☐	☐
۱۲.	جزئیات سایر اجازه نامه ها و جوازنامه های که درخواست دهنده مکلف به حصول آن است.	بلی	دیگر
		☐	☐

اینجانب () تصدیق و تعهد می نمایم که همه معلومات مندرج این درخواستی به اساس درک و باور من درست و صحیح بوده، و در مطابقت با احکام مقررہ ارزیابی اثرات محیط زیستی ترتیب گردیده است.

امضاً: _____

تاریخ: _____

(۳) گڼه ضمیمه

دسکریننگ دپروسی لپاره تخنیکي لارښوونه:

که چېرې غوښتنلیک ورکوونکی پوره معلومات وړاندې نه کړي، د ژوند چاپیریال ساتنې ملي اداره د ژوند د چاپیریالیزې ارزونې پړاوونه نه پیلوي، پدې صورت کې، غوښتنلیک ورکوونکی مکلف دی د لاندې مواردو له پام کې نیولو سره، لازم اجراءات بشپړ کړي:

د پروژو مالکان کولی شي فعالیت د ډول په باب زیات معلومات وړاندې کړي.

۱- غوښتنلیک ورکوونکی:

نوم، پته، تېلفون، ایمېل او فعالیت د وړاندیز کوونکو اشخاصو او بنسټونو (نهادونو) په واسطه د زیاتو سوالونو لپاره د تماس ځای.

۲- فعالیت: د ودانولو دکار، مزدکار، اداري عملیاتو، تعطیل، بیا استقرار، وروستي گټې

ضمیمه شماره (۳)

راهنمای تخنیکي برای پروسه سکریننگ:

هرگاه درخواست دهنده معلومات ناکافی ارائه نماید، اداره ملی حفاظت محیط زیست مراحل ارزیابی اثرات محیط زیستی را آغاز نمی نماید، درینصورت درخواست دهنده مکلف است با نظر داشت موارد ذیل اجراءات لازمه را تکمیل نماید:

مالکین پروژه ها می توانند معلومات بیشتری را پیرامون نوع فعالیت ارائه نمایند.

۱- درخواست دهنده:

اسم، آدرس، تېلفون، ایمیل و محل تماس برای سوالات بیشتر توسط اشخاص و یا نهاد پیشنهاد کننده فعالیت.

۲- فعالیت: توضیح مختصر درباره نوعیت و هدف فعالیت، شکل اجمالی پلان ها و نقشه ها،

حدود فعالیت از لحاظ اندازه
ساحه، اندازه ساختمان ها،
حاصل کار، درونگذاشت
و بازده، سرمایه و زمان،
برنامه تطبیق، به شمول کار
ساختمان، مزد کار، عملیات
اداری، تعطیل، استقرار مجدد،
استفاده بعدی، اندازه مقتضی
فعالیت های ساختمانی و
امثال ان.

۳- موقعیت: نقشه و شرح
مختصر ساحه و ماحول آن که
نمایانگر مشخصات فزیکي،
طبیعی و مصنوعی از قبیل
توپوگرافی، پوشش زمینی و
استفاده از زمین (به شمول
ساحات حساس مانند منازل،
مکاتب، و ساحات تفریحی)
پالیسی های پلانگذاری فزیکي/
فضایی یا زون بندی ساحات یا
مناظر مشخص شده برای تحفظ
ماهیت اصلی آنها، اهمیت منظره

اخستنی، د ودانیزو کارونو
دغوبنتنی (مقتضی) اندازی په
شمول، د فعالیت د ډول او موخې،
د پلانونو او نقشو داجمالي شکل،
د ساحې داندازی له لحاظه د فعالیت
د حدودو، د ودانیو د اندازی، د کار
د درونگذاری- (لگیدلې انرژي) او
بازده، پانگې او زمان او د تطبیق
دبرنامې او هغو ته د ورتو په باره
کې لنډه څرگندونه.

۳- موقعیت: د ساحې اودهغې
دشاوخوا نقشه او لنډه شرح چې
توپوگرافی، ځمکني پوښښ اوله
ځمکې څخه د گټې اخيستنی (د
کورونو، بنوونځيو او تفریحي په
شان حساسو شاخو په شمول)
د فزیکي، طبیعی او مصنوعي
مشخصاتو، د فزیکي / قضایي یا د
زون بندی- دپلان جوړونې
دپالیسیو، دهغو داصلي ماهیت
دساتلو لپاره د مشخصو شوو ساحو
یا منظرو، دمنظره یي، تاریخي،

ای، تاریخی، فرهنگی یا زراعتی، خصوصیات آبی به شمول آب زیر زمینی، زون های حفاظت از سیلاب؛ و انکشافات مورد نظر در آینده باشد.

۴- منابع اثرات احتمالی:

تکمیل یک ارزیابی سریع محیط زیستی باید معلومات را در مورد منابع احتمالی اثرات فراهم سازد. هر نوع معلومات اضافی که در مورد فکتورهای ذیل جزئیات را فراهم نماید، مفید می باشد:

انتشارات به هوا، آب یا زمین، یا هر نوع ته نشینی ناشی از ساختمان ها و فعالیتها و میتود های مجاز تخلیه سازی، صدا، اهتزاز یا حرارتی بدست آمده از فعالیت، زباله های خطرناک یا مواد خام بکاررفته یا ذخیره شده در ساحه

فرهنگی یا دکرنیز اهمیت، د اوبو د خصوصیاتو، دخمکې لاندې اوبو اوله سپلاو څخه د ساتنې د زونونو په شمول اوبه راتلونکې کې دپام وړ پرمختیا بشودونکې وي.

۴- د احتمالی اغېزو سرچینې:

دیوې چټکې چاپیریالیزې ارزونې بشپړول باید د اغېزو د احتمالی سرچینو په هکله معلومات برابر کړي. هر ډول هغه اضافي معلومات چې دلاندې فکتورونو په باب جزئیات برابر کړي، کټور وي:

هوا، اوبو یا ځمکې ته خپرېدونې (انتشارات) یا په ساحه کې د ودانیو، فعالیتونو یا د میتودونو، غږ، اهتزاز یا له فعالیت، خطرناکو زبالو یا کارول شوو او مویا زېرمه شوو موادو څخه له لاسته راغلي تودوخې څخه را پیدا شوې هر

و پروسيجر های مصون مدیریت
و مقتضیات برای مواد خام
و انرژی و منابع احتمالی
آنها.

۵- کاهش اثرات: یک گزارش
مختصر از هر اقدام که
درخواست دهنده آنرا در جهت
کاهش، جلوگیری و یا از بین
بردن اثرات سوء قابل ملاحظه
تجویز نماید، مفید خواهد بود.

۶- مشارکت عامه: گزارش
مختصر از چگونگی و اندازه
مشوره با اشخاص و گروه های
متأثر شده (آسیب رسیده).
معلومات اضافی مفید یکه شامل
مطالب آتی باشد:

- شناسایی سایر جوازنامه های
ضروری برای فعالیت.

- ارتباط این فعالیت با سایر
فعالیت های موجوده یا
پلان شده .

- سایر فعالیت های محتمل لازمه

چول ته نشینی اود اومو موادو او
انرژی- اود هغو د احتمالي سرچینو
لپاره خوندي پروسیجرونه،
مدیریت او غوښتنې (مقتضیات).

۵- داغېزو کمول: له هر هغه
اقدام څخه یو لنډ رپوټ به چې
غوښتنلیک ورکونکی یې د ناوړو
اغېزو د راکمولو، مخنیوي یا له
منځه وړلو لپاره دپام وړ تجویز
کړي، ګټور وي .

۶- عامه ګپون: له اغېزمنو
شوو (زیان منو شوو) اشخاصو او
ډلو سره د مشورې له څرنګوالي
او اندازې څخه یو لنډ رپوټ .
هغه اضافي ګټور معلومات چې
لاندې مطالب پکې شاملې وي:

- د فعالیت لپاره دنورو اړینو جواز
لیکونو پېژندنه .

- له نورو موجودو یا پلان شوو
فعالیتونو سره، ددغه فعالیت
ارتباط .

- نور لازم محتمل یا له بل فعالیت

ضمیمه شماره (۴)

ثبت تصمیم

نام و آدرس

درخواست دهنده:

توضیحات فعالیت :

.....

موقعیت فعالیت:

.....

تاریخ ارائه

درخواست:

بعد از تجدید نظر دقیق بالای درخواست و به تاسی از صلاحیت مفوضه طبق حکم ماده نهم
مقرره ارزیابی اثرات محیط زیستی، اداره ملی حفاظت محیط زیست درخواست مطابق شرایط
ذیل مورد تأیید قرار میدهد:

- درخواست دهنده مکلف به ارائه گزارش اثرات محیط زیستی مطابق ماده هفتم مقرره
ارزیابی اثرات محیط زیستی میباشد.

- درخواست مطابق دلایل ذیل رد میگردد:

تاریخ: _____

شماره تماس: _____

(امضاء با مهر رسمی)

اشتراک سالانه

در مرکز و ولایات: (۸۰۰) افغانی
برای مامورین دولت ۲۵% تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
خارج از کشور (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

**Extraordinary Issue
:Regulations on**

- Rights and Privileges of the Higher Educational Institutes Ministry of Higher Education.**
- Private Higher Educational Institutes.**
- Evaluating Environmental Impact.**

Date: 10th MARCH. 2008

ISSUE NO :(939)